

องค์ความรู้ด้านการผลิตบัณฑิต

รูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์

โดย คณะกรรมการการจัดการความรู้
คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ
ปีการศึกษา 2558

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	3
แรงบันดาลใจ	4
แผนการจัดการความรู้	5
คณะผู้ร่วมดำเนินการ	13
การถอดบทเรียนและสังเคราะห์ความรู้	14
สรุปความรู้ที่ได้	30
ภาคผนวก	39

บทนำ

คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ เป็นสถาบันการศึกษาทางการพยาบาลที่เปิดสอนเป็นแห่งแรกของภูมิภาค และเป็นแห่งที่สามของประเทศไทย สังกัดมูลนิธิสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย เดิมคือโรงเรียนฝึกหัดนางพยาบาลแห่งโรงพยาบาลแมคคอร์มิค (McCormick Hospital Nurse Training School) ก่อตั้งโดยนายแพทย์เอ็ดวิน ซี คอร์ท ในปี พ.ศ.2466 และพัฒนาเรื่อยมาจนกระทั่งในปี 2517 สภาคริสตจักรแห่งประเทศไทยได้รับอนุมัติให้จัดตั้งวิทยาลัยเอกชน จึงเปลี่ยนสถานะเป็นคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค วิทยาลัยพายัพ ต่อมาวิทยาลัยพายัพได้รับการอนุมัติให้เป็นมหาวิทยาลัยพายัพในปี พ.ศ.2527 ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกในประเทศไทย

พันธกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษา คือ การผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ และเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนา และปรับปรุงรูปแบบของกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนอาจพบปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกิดจากตัวผู้เรียน หรือสิ่งแวดล้อมที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเรียน ดังนั้นผู้สอนจึงต้องมีทักษะในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด และได้รับประโยชน์สูงสุด ซึ่งวิธีการหนึ่งของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน คือ การทำวิจัยชั้นเรียน เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เหมาะสมกับบริบทของชั้นเรียน ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

ดังนั้น เพื่อให้การผลิตบัณฑิตมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการการจัดการเรียนรู้ คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ จึงได้จัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการผลิตบัณฑิต เรื่อง รูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์ขึ้น โดยให้บุคลากรของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการทำวิจัยชั้นเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์แก่ผู้สอน และมีการจัดเก็บองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้คณาจารย์สามารถนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แรงบันดาลใจ/สถานการณ์ปัญหา

เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ประเด็นยุทธศาสตร์ของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค และมหาวิทยาลัยให้ดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคจึงได้กำหนดขอบเขตการจัดการความรู้โดยมีแนวทางในการกำหนดขอบเขตของความรู้ ดังนี้

1. เป็นความรู้ที่สนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค และมหาวิทยาลัย ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาตามพันธกิจของอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพและเป็นมาตรฐานสากล เป้าประสงค์ 1.1 อาจารย์มีคุณภาพทั้งด้านคุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ การสอน และความสามารถเชิงสมรรถนะสากล กลยุทธ์ 1.1.1 ส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาและสมรรถนะสากล
2. เป็นความรู้ที่สำคัญต่อองค์กร เป็นความต้องการของอาจารย์ส่วนใหญ่ เนื่องจากเป็นปัญหาขององค์กรที่ประสบอยู่ และสามารถนำกระบวนการจัดการความรู้มาช่วยแก้ปัญหาได้

จากแนวทางในการกำหนดขอบเขตของความรู้ดังกล่าว คณะกรรมการการจัดการความรู้ คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค จึงได้ชี้แจงแนวทางให้คณาจารย์รับทราบ และสำรวจความต้องการในการจัดการความรู้ของคณาจารย์ พบว่าคณาจารย์มีความต้องการจัดการความรู้ในด้านการพัฒนาบัณฑิตในด้านการทำวิจัยชั้นเรียน เนื่องจากพันธกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษา คือ การผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ และเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน การพัฒนา และปรับปรุงรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอย่างต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน อาจารย์ผู้สอนอาจพบปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกิดจากตัวผู้เรียน หรือสิ่งแวดล้อมที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเรียน ดังนั้นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด และได้รับประโยชน์สูงสุดจึงต้องมีการทำวิจัยชั้นเรียน เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เหมาะสมกับบริบทของชั้นเรียน ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

แต่ในปีการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า คณาจารย์มีการทำวิจัยชั้นเรียนน้อย ซึ่งเกิดจากปัญหาหลายด้าน ได้แก่ อาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทำวิจัยชั้นเรียน ไม่ทราบว่าเริ่มต้นทำวิจัยชั้นเรียนอย่างไร ไม่ทราบวิธีการเขียนรายงานวิจัย และมีความกังวลว่าจะต้องเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เหมือนรายงานวิจัยทั่วไปหรือไม่ อย่างไร ไม่ทราบถึงช่องทางในการนำเสนอผลงานวิจัยชั้นเรียน และเมื่อได้ผลวิจัยชั้นเรียนแล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไรบ้าง คณะกรรมการการจัดการความรู้จึงได้แสวงหาผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ มีองค์ความรู้ในด้านการทำวิจัยชั้นเรียน เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ และสังเคราะห์องค์ความรู้เป็นองค์ความรู้ของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค เพื่อให้คณาจารย์นำองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์แล้วไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนอันนำไปสู่การพัฒนาตามพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตต่อไป

แผนการจัดการความรู้

แบบฟอร์ม 3 – แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
<p>ชื่อหน่วยงาน : คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค</p> <p>ขอบเขต KM : การผลิตบัณฑิต: รูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์</p> <p>เป้าหมาย KM (Desired State) : เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรในองค์กร อันนำไปสู่การพัฒนาตามพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิต</p> <p style="text-align: right;">: มีการนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน</p> <p style="text-align: right;">: เกิดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม : ผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80</p> <p style="text-align: right;">: ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80</p> <p style="text-align: right;">: เกิดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค อย่างน้อย 1 กิจกรรม/รูปแบบ</p>							
ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
1	การบ่งชี้ความรู้ - สำรวจความต้องการในการจัดการความรู้ของบุคลากร	ม.ค.59	อาจารย์ในคณะฯ มีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นความรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนด	อาจารย์ส่วนใหญ่ของคณะฯ มีความเห็นในประเด็นความรู้มากเป็นอันดับ 1 และ 2	2,000 บาท	คณะกรรมการจัดการความรู้	บุคลากรในคณะฯ มีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นความรู้
2	การสร้างและแสวงหาความรู้ - ประสานงาน/เชิญวิทยากร/เชิญผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้	มี.ค.59	- พบผู้เชี่ยวชาญ/หรือผู้มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน - จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ได้องค์ความรู้ตามประเด็นความรู้ที่กำหนด	- มีผู้เชี่ยวชาญ/หรือผู้มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อย 2 คน - ได้องค์ความรู้ครบถ้วนตามประเด็นความรู้ที่กำหนด			- มีผู้เชี่ยวชาญด้านการทำวิจัยชั้นเรียนจำนวน 4 ท่าน คือ 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สิริรัตน์ จันทร์มะโน 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรณัฐ

แบบฟอร์ม 3 – แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
<p>ชื่อหน่วยงาน : คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค</p> <p>ขอบเขต KM : การผลิตบัณฑิต: รูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์</p> <p>เป้าหมาย KM (Desired State) : เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรในองค์กร อันนำไปสู่การพัฒนาตามพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิต</p> <p>หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม :</p> <ul style="list-style-type: none"> : มีการนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน : เกิดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : ผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 : ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 : เกิดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค อย่างน้อย 1 กิจกรรม/รูปแบบ 							
ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
	- ดึงความรู้จากผู้เชี่ยวชาญหรือ ผู้มีประสบการณ์ ในด้านการทำวิจัยชั้นเรียน						ลาเซอร์ 3. อาจารย์ รัตนาภรณ์ ธนศิริจิรานนท์ 4. อาจารย์ กัญญาพัชญ์ จาอ้าย - ได้องค์ความรู้ ครอบคลุม 7 ประเด็น คือ 1. ความหมายของวิจัยชั้นเรียน 2. ความสำคัญและประโยชน์ของการทำวิจัยชั้นเรียน 3. วิธีการเขียนรายงานวิจัยชั้นเรียน

แบบฟอร์ม 3 – แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
<p>ชื่อหน่วยงาน : คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค</p> <p>ขอบเขต KM : การผลิตบัณฑิต: รูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์</p> <p>เป้าหมาย KM (Desired State) : เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรในองค์กร อันนำไปสู่การพัฒนาตามพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิต</p> <p>หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม :</p> <ul style="list-style-type: none"> : มีการนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน : เกิดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : ผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 : ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 : เกิดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค อย่างน้อย 1 กิจกรรม/รูปแบบ 							
ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
							4. การนำเสนอผลงานวิจัยชั้นเรียน 5. การเริ่มต้นหรือเตรียมตัวทำวิจัยชั้นเรียน 6. กระบวนการทำวิจัยชั้นเรียน 7. แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำวิจัยชั้นเรียน
3	การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ - สรุปความรู้เรื่องรูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์	เม.ย. 59	เอกสารสรุปความรู้ตามประเด็นความรู้	มีเอกสารสรุปความรู้ครบถ้วนตามประเด็นที่กำหนด			มีเอกสารเผยแพร่การจัดการความรู้ประจำปีการศึกษา 2558 เรื่ององค์ความรู้ด้านการผลิต

แบบฟอร์ม 3 – แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
<p>ชื่อหน่วยงาน : คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค</p> <p>ขอบเขต KM : การผลิตบัณฑิต: รูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์</p> <p>เป้าหมาย KM (Desired State) : เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรในองค์กร อันนำไปสู่การพัฒนาตามพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิต</p> <p>หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม :</p> <ul style="list-style-type: none"> : มีการนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน : เกิดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : ผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 : ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 : เกิดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค อย่างน้อย 1 กิจกรรม/รูปแบบ 							
ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
							บัณฑิต: รูปแบบ และ ผลของการนำ วิจัยชั้นเรียนไป ใช้ประโยชน์
4	การประมวลและ กลั่นกรองความรู้ - พิจารณาเนื้อหา ความถูกต้องของ องค์ความรู้โดยผู้ เชี่ยวชาญ และ จัดทำเอกสาร สรุปความรู้	เม.ย. 59	- ผู้เชี่ยวชาญที่ ถ่ายทอดองค์ ความรู้มีการ พิจารณาเนื้อหา ความถูกต้องของ องค์ความรู้ก่อน จัดทำเอกสาร สรุปความรู้ - เล่มเอกสารสรุป ความรู้	- ผู้เชี่ยวชาญที่ ถ่ายทอดองค์ ความรู้ทุกท่านได้ พิจารณาเนื้อหา ความถูกต้องของ องค์ความรู้ก่อนจัด ทำเอกสารสรุป ความรู้ - เล่มเอกสารสรุป ความรู้จำนวน 1 เล่ม			- ผู้เชี่ยวชาญที่ ถ่ายทอดองค์ ความรู้ทุกท่าน ได้พิจารณา เนื้อหาความ ถูกต้องของ องค์ความรู้ ก่อนจัดทำ เอกสารสรุป ความรู้ - มีเล่มเอกสาร สรุปความรู้ ประจำปี การศึกษา 2558 เรื่อง องค์ความรู้

แบบฟอร์ม 3 – แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
<p>ชื่อหน่วยงาน : คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค</p> <p>ขอบเขต KM : การผลิตบัณฑิต: รูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์</p> <p>เป้าหมาย KM (Desired State) : เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรในองค์กร อันนำไปสู่การพัฒนาตามพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิต</p> <p>หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม :</p> <ul style="list-style-type: none"> : มีการนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน : เกิดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : ผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 : ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 : เกิดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค อย่างน้อย 1 กิจกรรม/รูปแบบ 							
ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
							ด้านการผลิตบัณฑิต: รูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์
5	การเข้าถึงความรู้ - เผยแพร่องค์ความรู้ขององค์กรผ่าน website ของ คณะฯ/ facebook/ บอร์ด KM ของ คณะฯ/website ของมหาวิทยาลัย	เม.ย. 59	มีการเผยแพร่องค์ความรู้ของ องค์กรผ่าน website ของ คณะฯ/faceboo k/บอร์ด KM ของ คณะฯ/website ของมหาวิทยาลัย	ภายใน 1 สัปดาห์ หลังจากได้เอกสารสรุปความรู้ และมีวาระในการประชุม คณาจารย์เพื่อแจ้งให้อาจารย์ได้รับทราบถึงช่องทางในการเข้าถึงความรู้			- เผยแพร่องค์ความรู้ของ องค์กรผ่าน website ของ คณะฯ/ facebook/ บอร์ด KM ของคณะฯ/ website ของ มหาวิทยาลัย - แจ้งให้ อาจารย์ได้รับทราบถึง ช่องทางใน การเข้าถึงความรู้ใน

แบบฟอร์ม 3 – แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
<p>ชื่อหน่วยงาน : คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค</p> <p>ขอบเขต KM : การผลิตบัณฑิต: รูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์</p> <p>เป้าหมาย KM (Desired State) : เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรในองค์กร อันนำไปสู่การพัฒนาตามพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิต</p> <p>หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม :</p> <ul style="list-style-type: none"> : มีการนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน : เกิดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : ผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 : ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 : เกิดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค อย่างน้อย 1 กิจกรรม/รูปแบบ 							
ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
							การประชุมคณาจารย์
6	การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ - จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแบ่งปันแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการผลิตบัณฑิต: รูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์แก่คณาจารย์ที่สนใจ	เม.ย. 59	มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับบุคลากรภายในคณะฯ	อย่างน้อย 1 ครั้ง			จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับบุคลากรภายในคณะฯ จำนวน 1 ครั้ง
7	การเรียนรู้ - ติดตามการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	พ.ค.- มิ.ย.59	จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการที่นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80			อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการอย่างน้อยร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมทั้งหมดนำความรู้ที่ได้รับ

กำหนดการโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการผลิตบัณฑิต: รูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์

ครั้งที่ วัน/เวลา	กำหนดการ	รายชื่อวิทยากร	Note taker
ครั้งที่ 1 วันที่ 25 มีนาคม 2559 เวลา 12.00- 13.00 น.	หัวข้อ • วิจัยชั้นเรียนคืออะไร • ทำไมต้องทำวิจัยชั้นเรียน มีประโยชน์อย่างไร มีความสำคัญกับการพัฒนาด้านการเรียนการสอน/บัณฑิตอย่างไร • วิจัยชั้นเรียนมีวิธีการเขียนรายงานอย่างไร • วิจัยชั้นเรียนสามารถนำเสนอผลงานได้หรือไม่ อย่างไร	1. รศ.สิริรัตน์ จันทระมะโน 2. ผศ.ดร.พีรณัฐ ลาเซอร์ 3. อ.รัตนาภรณ์ ธนศิริจิรานนท์ 4. อ.กัญญาพัชญ์ จาอ้าย	อ.พิมพ์ชนก ต่ดวงศ์ และคณะกรรมการฯ
ครั้งที่ 2 วันที่ 1 เม.ย. 2559 เวลา 12.00- 13.00 น.	หัวข้อ • จะเริ่มต้นทำวิจัยชั้นเรียนในรายวิชา ทฤษฎีและฝึกปฏิบัติได้อย่างไร ควรเตรียมตัวอย่างไรในการทำวิจัยชั้นเรียน • การทำวิจัยชั้นเรียนในรายวิชาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติมีขั้นตอน/กระบวนการอย่างไร		อ.พิมพ์ชนก ต่ดวงศ์ และคณะกรรมการฯ
ครั้งที่ 3 วันที่ 5 เม.ย. 2559 เวลา 12.00- 13.00 น.	หัวข้อ • แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำวิจัยชั้นเรียน: ชื่อเรื่องวิจัย กระบวนการวิจัย การนำผลของวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำวิจัยชั้นเรียน		อ.พิมพ์ชนก ต่ดวงศ์ และคณะกรรมการฯ
ครั้งที่ 4 วันที่ 19 เม.ย. 2559 เวลา 09.00- 11.00 น.	กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแบ่งปันแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการผลิตบัณฑิต: รูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์แก่คณาจารย์ที่สนใจ		อ.ดร.อรอนงค์ ธรรมจินดา และคณะกรรมการฯ

คณะผู้ร่วมดำเนินการ

เพื่อให้การดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ของคณะฯ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.วัลลภา	ทรงพระคุณ	ที่ปรึกษา
2. อาจารย์พิมพ์ชนก	ต่อวงศ์	ประธาน
3. อาจารย์กัญญาพัชชัญญ์	จาอ้าย	รองประธานฯ
4. อาจารย์ ดร.พนิดา	เซ็นนันท์	กรรมการ
5. อาจารย์ ดร.อรอนงค์	ธรรมจินดา	กรรมการ
6. อาจารย์พูนพิลาศ	โรจนสุพจน์	กรรมการ
7. อาจารย์ไฉไล	ผาเงิน	กรรมการ
8. อาจารย์เนตรดาว	ธงชิว	กรรมการ และเลขานุการ

โดยมีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

1. ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินปัจจัยแวดล้อมภายในคณะฯ พิจารณาขอบเขตและเป้าหมายการจัดการความรู้ในคณะฯ เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ของคณะฯ และสอดคล้องกับกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงตามข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง
2. จัดทำแผนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ของคณะฯ และมหาวิทยาลัย
3. ดำเนินงานตามแผนการจัดการความรู้ภายในคณะฯ
4. ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่แผนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ให้อาจารย์ในคณะฯ ได้รับทราบ เพื่อให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างทั่วถึง
5. กำกับ ดูแล ติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ตามแผนการจัดการความรู้ เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ของคณะฯ

การถอดบทเรียนและสังเคราะห์ความรู้

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 1 วันที่ 25 มีนาคม 2559 เวลา 12.00-15.00 น.

ประเด็นที่ 1 วิจัยชั้นเรียนคืออะไร

รองศาสตราจารย์สิริรัตน์ จันทระโน

“คือการศึกษาปัญหา และนำมาสู่การแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนทั้งนักศึกษา ทั้งกระบวนการเรียนการสอน หรืออะไรก็ได้แต่ที่อยู่ในชั้นเรียน ซึ่งหากเปรียบเทียบกับพยาบาลแล้ว วิจัยชั้นเรียนและวิจัยอื่น ๆ ก็คือ กระบวนการพยาบาลนั่นเอง ซึ่งแต่ละชั้นเรียนจะไม่เหมือนกันทั้งตัวนักศึกษา วิชา ตัวผู้สอน เมื่อตัวแปรเปลี่ยนก็ต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อเอาปัญหามาแก้ไข แต่อาจไม่สามารถแก้ไขได้ในปีนี้ แต่เอาผลมาประยุกต์ใช้ในวิชาเดิมหรือวิชาใหม่ เพื่อพัฒนาหรือประยุกต์ ซึ่งนักศึกษาต้องเปลี่ยนไปทุกเทอมทุกปีการศึกษา ศึกษาว่าคราวก่อนมีปัญหอะไร ลักษณะอย่างไร”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรณัฐ ลาเซอร์

“การวิจัยชั้นเรียน คือ กระบวนการค้นหาปัญหาและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียน การสอนอย่างเป็นระบบ ซึ่งองค์ประกอบมีผู้เรียน ผู้สอน สื่อการสอน วิธีการจัดการเรียนการสอน โดยการทำให้วิจัยชั้นเรียนมี วัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับบริบทใน การจัดการเรียนการสอนใน setting นั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นส่วนของวิชาในส่วนของชั้นปี ลักษณะของนคร หรือบริบทของ คณะ”

อาจารย์รัตนภรณ์ ธนศิริจิรานนท์

“วิจัยชั้นเรียน คือ การแก้ปัญหาและหรือพัฒนางานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยอาศัยกระบวนการ วิจัยในการดำเนินงาน ทั้งนี้มีเป้าหมายสำคัญที่อยู่ที่การเรียนรู้ที่สำคัญของผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรการศึกษา จริง ๆ แล้ววิจัยชั้นเรียนไม่ได้มีเพียงผู้สอนกับผู้เรียนเท่านั้น แต่การวิจัยในชั้นเรียนเป็นวิธีการศึกษา ค้นคว้าที่สะท้อนตัวครูผู้สอนและกลุ่มผู้ร่วมปฏิบัติงานในสภาพสิ่งแวดล้อมเดียวกันสถานศึกษาที่มีการเรียนการสอนแห่ง เดียวกัน เพื่อค้นหาลักษณะที่เหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสถานศึกษาแต่ละแห่ง หรือสถานการณ์ของสถานศึกษาแต่ละที่ ด้วยความร่วมมือของทีมนักสอน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เรียน ตลอดจนสมาชิกใน สังคมที่เกี่ยวข้อง โดยจะมีจุดมุ่งหมายเพื่อพินิจ พิจารณา วิเคราะห์การกระทำของตัวผู้สอนเองและทีมนักสอน เพื่อพัฒนา เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการสอนและการเรียนรู้ อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลง อย่างแบบมีแผน ดังนั้น การวิจัยใน ชั้นเรียน จึงไม่ใช่เป็นเพียงการแก้ปัญหา แต่จะเป็นการตั้งปัญหาจากแรงกระตุ้นของผู้วิจัยที่ต้องการเปลี่ยนแปลงพัฒนา แล้ว ปฏิบัติสังเกต สะท้อนกลับ ตามกระบวนการวิจัยที่หมุนไปเรื่อย ๆ เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนและสร้างภาพลักษณ์ของ การเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งผลการวิจัยชั้นเรียนที่ได้ อาจไม่ใช่ข้อสรุปที่ absolutely อาจได้เพียงแนวทางใน การแก้ไข และพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งอาจทำให้มีการดัดแปลง หรือลงรายละเอียดในการวิจัยชั้นเรียนในเรื่องเดียวกันได้ อีกหลายรูปแบบการวิจัย แม้จะเป็นเพียงปัญหาการวิจัยเดียว ทำให้ผู้เรียนและผู้สอนเกิดกระบวนการเรียนรู้ตามระเบียบวิธี วิจัย ที่มีจุดประสงค์อยากให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรมในชั้นเรียนทฤษฎี”

อาจารย์กัญญาพัชญ์ จาอ้าย

“วิจัยชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งหรือส่วนขององค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในวิจัยชั้นเรียนเป็นการแก้ปัญหาในสิ่งที่เราเจอว่าปัญหานั้นเรายังอาจจะไม่สามารถแก้ไข ณ ปีนั้น แต่เป็นพื้นฐานของข้อมูลที่จะนำไปประกอบเพื่อใช้แก้ไขของปีถัดไปให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชา และนักศึกษาได้รับความรู้หรือประสบการณ์ให้ตรงกับเป้าหมายที่กำหนดในแต่ละรายวิชานั้น”

สรุปประเด็น

วิจัยชั้นเรียน เป็นกระบวนการค้นหาปัญหา และนำมาสู่การแก้ไขปัญหาและ/หรือพัฒนางานที่เกี่ยวกับการเรียน การสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งการพัฒนาผู้เรียน ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน สื่อการสอน วิธีการจัดการเรียนการสอน หรืออะไรก็แล้วแต่ที่อยู่ในชั้นเรียน รวมถึงเป็นการตั้งปัญหาจากแรงกระตุ้นของผู้วิจัยที่ต้องการเปลี่ยนแปลงพัฒนา แล้วปฏิบัติ สังเกต สะท้อนกลับ ตามกระบวนการวิจัยที่หมุนไปเรื่อย ๆ เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน และสร้างภาพลักษณ์ของการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยอาศัยกระบวนการวิจัยในการดำเนินงาน เป็นวิธีการศึกษาค้นคว้าที่สะท้อนถึงตัวของผู้สอน และกลุ่มผู้ร่วมปฏิบัติงานในสภาพสิ่งแวดล้อมเดียวกัน สถานศึกษาที่มีการเรียนการสอนแห่งเดียวกัน ทั้งนี้มีเป้าหมายสำคัญเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับบริบทในการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา ลักษณะของผู้เรียน หรือบริบทของคณะ และเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา ด้วยความร่วมมือของทีมนักสอน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เรียน ครอบครัว ตลอดจนสมาชิกในสังคมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยอาจไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ในปีนี้ แต่สามารถนำผลการวิจัยมาเป็นพื้นฐานของข้อมูลที่จะนำไปประกอบเพื่อใช้แก้ไขปัญหาในปีถัดไปให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชา และผู้เรียนได้รับความรู้หรือประสบการณ์ที่ตรงกับเป้าหมายที่กำหนดในแต่ละรายวิชานั้น หรือใช้เพื่อพัฒนา เป็นแนวทาง หรือประยุกต์ใช้ในรายวิชาใหม่ ซึ่งหากเปรียบเทียบกับกรพยาบาลแล้ว วิจัยชั้นเรียน และวิจัยอื่น ๆ ก็คือ กระบวนการพยาบาลนั่นเอง

ประเด็นที่ 2 ทำไมต้องทำวิจัยชั้นเรียน มีประโยชน์อย่างไร มีความสำคัญกับการพัฒนาด้านการเรียนการสอน/บัณฑิตอย่างไร

รองศาสตราจารย์สิริรัตน์ จันทระโน

“คำว่า Research search แปลว่าค้นหา re แปลว่าทำซ้ำ research คือ ค้นหาซ้ำไปเรื่อย ๆ ทำให้รู้สึกว่าจะไม่ใช่การแก้ปัญหาลดลง เป็นการพัฒนาและจะแตกประเด็นไปเรื่อย ๆ ซึ่งถ้าได้ศึกษาเป็นระบบผู้ทำจะแตกฉานและค้นพบในหลายเรื่อง วิจัยชั้นเรียนไม่ได้ตอบโจทย์อย่างเดียวอาจเกิดสิ่งอื่นร่วมจึงตอบได้ว่าทางบวกหรือลบ research ไปเรื่อย ๆ หรือเห็นที่คนอื่นทำลองทำในที่เราว่ามันจะตอบโจทย์เหมือนเค้ามั๊ย การวัดก่อนหลังก็เป็นการที่เราใช้พัฒนาว่าจะดี ดีแค่ไหนดีเป็นตัวเลข ดีเป็นคำพูด ทำให้เกิดองค์ความรู้ที่เพิ่มขึ้น จริง ๆ แล้ววิจัยดูเหมือนเป็นยาขมของทุกองค์กรแต่ถ้านักศึกษาค่อย ๆ เรียนรู้ว่ามันไม่ยาก เป็นสิ่งที่ทำเป็นเนื้อเดียวกับการทำงาน จะเป็นการปลูกฝังนักศึกษาเมื่อจบไปให้แก้ปัญหาในเวิร์กได้ เป็นการปรับสิ่งที่บกพร่องให้ดีขึ้นหรือปรับจากสิ่งที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น เป็น Action research เป็น Routine to research วิจัยเป็นการหาเป็นการศึกษาอย่างเป็นระบบไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็แล้วแต่”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรณัฐ ลาเซอร์

“มันมีความสำคัญเพราะทุกวันนี้เราจะเห็นว่าโลกมีการเปลี่ยนแปลงไม่หยุดนิ่งไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็ตามรวมทั้งกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนยิ่งเราใช้สื่อเทคโนโลยีมากขึ้น ฟังข่าวสารหรือประชุมอบรมวิชาการมาก ๆ จะรู้ว่าการเรียนการสอนมีการพัฒนามีการนำไปประยุกต์ มีวิธีการมากมายที่ถ้าเราไม่ทำวิจัยชั้นเรียนเราจะหยุดอยู่กับที่ เราจะนำความรู้หรือทักษะที่เรามีอยู่เดิม ๆ มาใช้จัดการเรียนการสอน อาจไม่เกิดประโยชน์สูงสุด เหมาะกับบริบทของสังคมหรือนักศึกษายุคนี้ การที่เราได้มีความรู้ใหม่ ๆ เรื่องการจัดการเรียนการสอนถ้าเรารู้สึกว่ามันดีแล้วเราเอามาใช้โดยไม่มี การประเมินผลหรือไม่ได้ใช้กระบวนการวิจัยมาทดลองว่าสิ่งที่เราเอามาทำดีหรือไม่ เราก็คงไม่รู้ว่ามันดีจริงหรือไม่ดีจริง ถ้ามันไม่ดีทำไม่มันถึงไม่ดีในบริบทของเรา อีกอย่างนักศึกษา gen ใหม่ในอนาคตอาจเปลี่ยน gen เร็ว ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงเร็ว ถ้าเราไม่พยายามปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะกับลักษณะของบัณฑิตหรือผู้เรียนจะทำให้เขาไม่สามารถรับข้อมูลที่เราจะถ่ายทอดได้เพราะวิธีการของเราสื่อของเรามันไม่เป็นไปตามธรรมชาติที่เด็กรุ่นใหม่จะเรียนรู้ได้ มันก็จะไม่เกิดประโยชน์ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ มันเป็นการสร้างแบบให้เด็กเห็นคือเราเป็นแบบให้เขาว่าเมื่อเกิดปัญหาเราพยายามที่จะหาทางแก้ไขเราไม่ได้เพเฉยต่อปัญหา จากประสบการณ์ของตัวเองจะบอกนักศึกษาว่าปีก่อนทำแบบนี้ได้ผลแบบนี้ครูเลยเอามาลองใช้กับนักศึกษารุ่นนี้คิดว่ามันน่าจะได้ผลเช่นกัน หรือเมื่อ 2 รุ่นที่แล้วใช้วิธีการแบบนี้แล้วได้ผลปีก่อนจึงนำมาใช้แต่ไม่ได้ผล อาจเป็นเพราะนักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างไรปีนี้เลยเอามาปรับให้เป็นแบบนี้ แบบนี้คือเราใช้ตัวเราเป็นต้นแบบว่าอาจารย์มีการแก้ปัญหา อาจารย์ใส่ใจ อาจารย์พยายามที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักศึกษาน่าจะทำให้ให้นักศึกษา happy ที่ได้เรียน หลายครั้งนักศึกษาจะเขียนประเมินผลว่าได้เห็นความพยายามของอาจารย์ที่พยายามปรับปรุงวิธีการสอนเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจ มันทำให้เห็นว่าอาจารย์ใส่ใจต่อการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบอย่างให้กับเด็กได้ เป็น Role model มันเป็นบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่จะต้องพัฒนาในการจัดการเรียนการสอน ในการที่เราจะจัดการเรียนการสอนได้เราต้องรู้จักสังเกต ประเมิน ค้นหาปัญหา หรือสังเกตปรากฏการณ์ว่ามันกำลังเกิดอะไรขึ้นในชั้นเรียนของเราแล้วเราถึงจะรวบรวมข้อมูลออกมาได้ ซึ่งข้อมูลอาจไม่ใช่ข้อมูลที่เอามาแก้ปัญหา แต่อาจเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพทั้งผู้เรียนและผู้สอน ปรับปรุงเทคนิคการเรียนการสอน และเพราะเราต้องการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งวัตถุประสงค์แบ่งได้เป็นวัตถุประสงค์ระดับคณะคือบัณฑิตที่พึงประสงค์ ระดับรายวิชาคือ LO 6 ด้าน ย่อยลงมาคือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมแต่ละหัวข้อ บางครั้งเวลาจัดการเรียนการสอนจะเห็นว่านักศึกษาไปไม่ถึงวัตถุประสงค์ที่เราตั้งไว้ เราต้องมีการค้นว่ามันเกิดอะไรขึ้นและหาแนวทางในการปรับปรุง ดังนั้นวิจัยชั้นเรียนก็จะแบ่งออกเป็นประโยชน์ใหญ่ ๆ ได้ 2 ประการ คือ

1. การวิจัยเพื่อค้นหาปัญหาและแก้ไขปัญหา หรือเราไม่พูดถึงว่าหาปัญหา เราจะใช้คำว่าเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในขณะที่เรามีการจัดการเรียนการสอนไม่ว่าปัญหานั้นจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับอะไรก็ตามที่มันเป็นองค์ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนและวิจัยชั้นเรียน ทำเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียนด้วย พัฒนาผู้สอนด้วย รวมทั้งพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบริบทของคณะและสังคม เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคณะและตามที่สังคมต้องการ เวลาพูดถึงวิจัยตั้งแต่เริ่มแรกจะนึกว่าการวิจัยเป็นการแก้ปัญหาและหาปัญหา ไม่อยากให้เกิดว่าเราเริ่มจากปัญหา เพราะหากมองในลักษณะของ Qualitative research เราจะใช้คำว่าอธิบายปรากฏการณ์ ซึ่งปรากฏการณ์นั้นมันอาจเป็นพฤติกรรมเชิงบวกหรืออะไรก็ตามที่เป็นลักษณะที่ดี หรือลักษณะทางด้านลบ เวลานึกและพูดถึงวิจัยชั้นเรียนมักจะมุ่งไปว่าวิชาของคุณมีปัญหาอะไร แต่มักลืมว่าวิชาของเรามีข้อดีอะไร มีอะไรเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนหรือเรียนได้ดีหรือทำนู่นทำนี่ให้ดี ถ้าเรามองในแบบ positive แทนที่จะมองใน negative อย่างเดียว มันจะทำให้เราสามารถที่จะเอาสิ่งที่เราได้จากวิจัยชั้นเรียนที่เป็น positive มาเผยแพร่ มาแบ่งปัน และทำให้คนอื่นเห็นว่าการทำแบบนี้เป็นลักษณะเชิงบวกที่เราควรจะต้องกระตุ้นให้

เกิดในชั้นเรียนหรือเอามาปรับปรุงประยุกต์กับวิชาของเราอย่างไรบ้าง อยากให้เน้นว่าอย่ามองแค่ว่ามันเกิดปัญหาอะไร อยากให้มองที่ปรากฏการณ์ว่ามันมีสองด้าน ทั้งด้านบวกด้านลบ ด้านดีด้านไม่ดี

2. ประโยชน์อื่น ๆ

ประโยชน์ต่อนักศึกษา คือ ปัญหาของนักศึกษาได้รับการแก้ไข ผลการเรียนรู้ขึ้น นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

ประโยชน์ต่ออาจารย์ คือ ปัญหาได้รับการแก้ไข ทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา อาจารย์ไม่ burn out หรือ suffer กับการเผชิญกับปัญหาเดิมซ้ำ ๆ นักศึกษาเห็นความตั้งใจของอาจารย์ในการแก้ปัญหา สนใจ ใส่ใจนักศึกษา ถ้าทำแล้วสามารถแก้ปัญหาเรื่องผลการเรียนได้จริง อาจารย์จะไม่ต้องทำข้อสอบซ่อม ตรวจข้อสอบซ่อม จะได้มีเวลาพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น อาจารย์ได้ทำสิ่งใหม่ ๆ ไม่ซ้ำซากจำเจ อยู่กับการสอนเดิม ๆ เนื้อหาเดิม ๆ และถ้าทำวิจัยแบบเต็มรูปแบบสามารถตีพิมพ์ได้

ประโยชน์ต่อสถาบัน คือ นักศึกษามีคุณภาพตามลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ได้ผลงานวิจัยของอาจารย์ที่ได้รับการตีพิมพ์นับได้ในการประกันคุณภาพฯ นอกจากนี้จะได้ประโยชน์เช่นเดียวกับวิจัยชั้นเรียนในรายวิชาทุกวิชาแล้ว หากได้ทำร่วมกับบวอร์ดจะทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีกับบวอร์ดด้วย”

อาจารย์รัตนภรณ์ ธนศิริจิรานนท์

“ผู้สอน เกิดการเรียนรู้ กระตือรือร้นในการพัฒนาการสอน มีการค้นคว้าวิธีการสอนที่เหมาะสมกับแบบเรียน จาก การค้นคว้าและทบทวนวรรณกรรม พบจุดแข็ง จุดอ่อน และข้อจำกัดในการใช้วิธีการสอนแต่ละแบบจากการทบทวน วรรณกรรม ผู้สอนเกิดแนวคิดใหม่ในการพัฒนาการสอน เป็นแนวทางในการนำมาซึ่งการทดลองใช้การทำวิจัยชั้นเรียน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่จากรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง มีความกระตือรือร้น ในการเรียนจากรูปแบบวิจัยใหม่ เช่น การเรียน แบบประสบการณ์ที่สามารถทำให้ผู้เรียนเห็นและเชื่อมโยงเนื้อหาทฤษฎีได้ทันที เมื่อเห็นสตรีตติ้งครรค์ ท่าทาร์กในครรค์ ตำแหน่งการฟังเสียงหัวใจทาร์ก เป็นต้น ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองและหาวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ดังเช่นการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการกึ่ง Participatory learner โดยการมีส่วนร่วมระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในการเรียนรายวิชา พบ.321 ที่ผู้เรียนคิดค้นกระบวนการอ่านหนังสือ ทบทวนบทเรียน ทำแบบฝึกหัด โดยมีการพัฒนารูปแบบ การตีความแก่นนำโครงการเป็นครั้ง ๆ โดยการนำผลการตีความมาประมวลหาจุดแข็ง จุดอ่อน และปรับปรุงในการตีความครั้งต่อไป”

อาจารย์กัญญาพัชญ์ จาอ้าย

“ช่วยแก้ไขหรือป้องกันข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดจากการเรียนการสอนวิชานั้น ๆ หรือทำให้เกิดการพัฒนารายวิชาที่เราสอน ผู้สอนและผู้เรียนมีความสุขในการจัดการสอน เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะกับเด็กในสมัยนั้น ๆ และให้บรรลุในลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่เน้นการคิดเป็น การทำวิจัยชั้นเรียนนักศึกษาจะเห็นกระบวนการคิดที่เป็นระบบ เหมือนการจุดประกายให้เขาเป็นนักคิดให้รู้สึกทว่าอาจารย์มีอะไรใหม่ ๆ ให้เขา เป็น Creative thinking ไปในตัว เขาจะเห็นในรูปแบบที่แตกต่างกันไป อาจจะมีภาพได้บ้างอาจไม่หมดแต่จะเป็นผลดีกับเขาในอนาคต เด็กได้เห็นทว่าเราได้แก้ปัญหาให้เขาเหมือนทว่าสิ่งทีเขาเขาได้รับการตอบสนอง เขาคาดหวังทว่าในอนาคตวิชานี้ต้องเป็นแบบนี้เหมือนการ reflection ไปในตัว นจะเห็นทว่าเราใส่ใจในปัญหาทีเกิดขึ้นในการเรียนการสอน ประเด็นหลัก ๆ คือเป็นการพัฒนาตนเองของผู้สอนและเป็น การพัฒนาผู้เรียน ในด้านการพัฒนาตนเองคือการสนุกกับงานทีทำและเป็นการกระตุ้นความททำทหายของตนเองทีทว่าถ้าเราเจอปัญหาเราแก้ได้มีัยและมันจะททำให้เกิดผลดีกับนักศึกษาด้อย่างไร อีกอันหนึ่งเพื่อตอบสนองตัวชีวิตของตนเองไม่ว่าจะเป็นตัวชีวิตเล็ก ๆ หรือใหญ่ อีกอันหนึ่งคือเป็นจุดประกายการทำวิจัยชั้นใหญ่ เหมือนฝึกมือซ้อมมือไปก่อน เพื่อจะนำไปสู่เสพติด

งานวิจัยไปเรื่อย ๆ ในการพัฒนาผู้เรียน คือถ้าผู้สอนมีกระบวนการที่ดีหรือได้ผลวิจัยชั้นเรียนมาแล้วและนำไปพัฒนาผู้เรียนต่อไป นักศึกษาหรือผู้เรียนก็จะตอบโจทย์ครบ LO ที่เราตั้งไว้ได้

สรุปประเด็น

การทำวิจัยชั้นเรียนมีความสำคัญ และประโยชน์ ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อผู้เรียน

- 1.1 ปัญหาของผู้เรียนได้รับการแก้ไข ผลการเรียนรู้ดีขึ้น
- 1.2 เป็นการสังเกตปรากฏการณ์ในชั้นเรียน ทั้งพฤติกรรมเชิงบวกและพฤติกรรมเชิงลบ แล้วรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพทั้งผู้เรียนและผู้สอน และเป็นการปรับปรุงเทคนิคการเรียนการสอน เป็นการค้นหาปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
- 1.3 บัณฑิตหรือผู้เรียนสามารถรับข้อมูลที่อาจารย์ถ่ายทอดได้ เพราะวิธีการของอาจารย์ หรือสื่อที่นำมาใช้เป็นไปตามธรรมชาติของเด็กรุ่นใหม่ ซึ่งทำให้เรียนรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว
- 1.4 ผู้เรียนเห็นว่าเมื่อเกิดปัญหา อาจารย์พยายามที่จะหาทางแก้ไขปัญหาให้แก่เขา พยายามปรับปรุงวิธีการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ ไม่ได้เพิกเฉยต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ใส่ใจต่อตัวผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอน พยายามที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขที่ได้เรียน
- 1.5 เพื่อพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผู้เรียนเป็นผู้มีลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์
- 1.6 เป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการทำวิจัย เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการ และได้เรียนรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากอาจารย์ที่ทำวิจัยในชั้นเรียน

2. ประโยชน์ต่ออาจารย์

- 2.1 ได้พินิจ พิจารณา วิเคราะห์การกระทำของตัวเองและทีมผู้สอน ซึ่งเป็นการพัฒนาผู้สอน เป็นการกระตุ้นความท้าทายของผู้สอนเมื่อเจอกับปัญหาในชั้นเรียน
- 2.2 เพื่อพัฒนาเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการสอนและการเรียนรู้
- 2.3 เป็นบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
- 2.4 ผู้สอนเกิดกระบวนการเรียนรู้ตามระเบียบวิธีวิจัย
- 2.5 ผู้สอน เกิดการเรียนรู้ กระตือรือร้นในการพัฒนาการสอน มีการค้นคว้าวิธีการสอนที่เหมาะสมกับแบบเรียนจากการค้นคว้าและทบทวนวรรณกรรม พบจุดแข็ง จุดอ่อน และข้อจำกัดในการใช้วิธีการสอนแต่ละแบบจากการทบทวนวรรณกรรม
- 2.6 ผู้สอนเกิดแนวคิดใหม่ในการพัฒนาการสอน เป็นแนวทางในการนำมาซึ่งการทดลองใช้ทำวิจัยชั้นเรียน
- 2.7 เป็นการจุดประกาย และฝึกฝนการทำวิจัยจากงานวิจัยชั้นเล็กไปสู่การทำวิจัยชั้นใหญ่ และนำไปสู่การเสพติดงานวิจัยไปเรื่อย ๆ
- 2.8 อาจารย์มีรูปแบบ หรือกระบวนการจัดการเรียนการสอนในทิศทางเดียวกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าอาจารย์ไม่มีความแตกต่างกัน
- 2.9 อาจารย์ไม่เหนียวล้ากับการเผชิญกับปัญหาเดิมซ้ำ ๆ
- 2.10 ถ้าทำแล้วสามารถแก้ปัญหาเรื่องผลการเรียนได้จริง อาจารย์จะไม่ต้องทำข้อสอบซ่อม ตรวจข้อสอบซ่อม จะได้มีเวลาพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น
- 2.11 อาจารย์ได้ทำสิ่งใหม่ ๆ ไม่ซ้ำซากจำเจอยู่กับการสอนเดิม ๆ เนื้อหาเดิม ๆ
- 2.12 ถ้าทำวิจัยแบบเต็มรูปแบบสามารถตีพิมพ์ได้

3. ประโยชน์ต่อสถาบัน

- 3.1 เพื่อค้นหาปัญหา และแก้ไข้ปัญหา
- 3.2 เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน
- 3.3 พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ง่ายขึ้น รวมทั้งพัฒนาวิธีการประเมินผลให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบริบทของคณะและสังคม
- 3.4 เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ตอบปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม
- 3.5 เป็นการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้
- 3.6 ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก มีการนำความรู้ ทักษะ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 3.7 อาจประยุกต์ใช้ หรือเชื่อมโยงกับวิชาทฤษฎี หรือวิชาฝึกปฏิบัติ หรือเป็นรูปแบบของการจัดทำนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือผู้ป่วย หรือผู้รับบริการ
- 3.8 ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพตามลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
- 3.9 ได้ผลงานวิจัยของอาจารย์ที่ได้รับการตีพิมพ์นับได้ในการประกันคุณภาพการศึกษา
- 3.10 การทำวิจัยชั้นเรียนร่วมกับแหล่งฝึกปฏิบัติงานของผู้เรียนจะทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีกับหอผู้ป่วย

ประเด็นที่ 3 วิจัยชั้นเรียนมีวิธีการเขียนรายงานอย่างไร

รองศาสตราจารย์สิริรัตน์ จันทระมะโน

“ถ้าศึกษาปัญหาที่ไม่ได้ลึกซึ้งมากมาย เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะ อาจเขียนเพื่อให้เขารู้ว่าเราทำแบบนี้ มีระบบ แต่ถ้าจะเขียน 5 บทก็ได้ เป็นการทำวิจัยที่ดูเนื้อให้ใหญ่ขึ้น แฉกขึ้น ทำเป็นภาพใหญ่ แต่ถ้าการแก้ปัญหานักศึกษาคนเดียว ประเด็นเดียวก็เป็นภาพเล็ก แต่ถ้าแก้ปัญหาระดับสูงขึ้นก็ได้ แต่ไม่ต้องยึดติดกับการเขียนรายงานมากมาย เรื่องที่จะเอาไปทำผลงานมีหลายช่องทาง สมมติทำวิจัยชั้นเรียน 10 เรื่องเอามาสรุปเขียนเป็นตำราซัก 1 เรื่องก็ได้ การนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการถ้าตอบผลที่เป็น impact ระดับสูงก็ได้ หรือคิดว่าการทำวิจัยชั้นเรียนของอาจารย์เจออะไรที่เป็นครั้งแรกก็สามารถนำไปตีพิมพ์ได้ เขียนบทความวิชาการก็ได้ นำเสนอก็ได้ ตีพิมพ์ก็ได้ ซึ่งเป็นเรื่องของกระบวนการอย่างเป็นระบบอยู่แล้ว ถ้าจะเขียนให้เข้มข้นหรือเข้าใจอย่างลึกซึ้งต้องมีการสกัดผล หรือเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่อาจารย์คิดขึ้นมา หรือมีโปรแกรมที่ใส่เข้าไปในการเรียนก็นำเสนอได้เพราะเป็นการสกัดองค์ความรู้ หรืออาจทำร่วมกันหลาย ๆ สถาบันที่จะออกมาเป็นวิชาเดียวกัน แต่ถ้าคิดว่าวิจัยชั้นเรียนทำแต่ในชั้นเรียน เอาไปขออะไรไม่ได้ก็ไม่ไร ถ้าอาจารย์ทำซ้ำหลาย ๆ ครั้งแล้วเกิด impact ที่ดีและสรุปผลก็สามารถรวบรวมผลเสนอได้ เรื่องของกรรมการจริยธรรม จริง ๆ แล้ว IRB ก็ไม่ได้เข้มงวดขนาดนั้น บางเรื่องก็จะมีให้เช็คซึ่งบางงานวิจัยก็ไม่จำเป็นต้องขอ IRB เหมือนกัน บางสำนักก็ไม่ need IRB มันก็มีวิจัย 5 บทซึ่งเหมือนกับสิ่งที่จะให้เราอธิบายให้เขาฟังเท่านั้นเอง แต่จริง ๆ แล้วไม่ต้องเต็ม 5 บทก็ได้ เป็นวิจัยหน้าเดียวก็ได้ เช่น ฝึกโรงเรียนอนุบาลเด็กใส่กระดุมไม่ได้ อาจารย์ก็เล่าวิธีการว่าทำยังไงให้เด็กใส่กระดุมได้ ก็เป็นวิจัยชั้นเรียนหน้าเดียวเพื่อจะรู้ว่าอาจารย์มีวิธีการจัดการแบบนี้กับถ้าจะทำให้เป็นเรื่องใหญ่ก็ทำในศูนย์เด็กพิเศษก็ได้ก็คือวิจัยชั้นเรียน คำถามที่น่าสงสัยมากกว่าคือถ้าทำกับเด็กเรียกวิจัยชั้นเรียนไข่ม้อย ทำกับวิชาที่เรียกวิจัยชั้นเรียน ถ้าจะพัฒนาทั้งหมดก็เป็นวิจัยสถาบัน การเขียนไม่ใช่ปัญหาเลย บางอย่างไม่มีทฤษฎีรองรับ สิ่งที่ได้รับคือนักศึกษาได้เข้าใจได้เรียนรู้”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรณัฐ ลาเซอร์

“จะเขียนอย่างไร ต้องดูก่อนว่าวัตถุประสงค์จะเขียนเพื่ออะไร ถ้าจะเขียนแค่ให้อยู่ในมคอ. ก็เขียนแค่ว่ามีปัญหาอะไร กับใคร แก้ไขปัญหาอย่างไร ผลอย่างไร ซึ่งมันจะเป็นอาจจะเอาระเบียบวิธีวิจัย 5 ขั้นตอนมาใช้ย่อ ๆ โดยมันก็ไม่ต้องการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือก็ไม่ซับซ้อนไม่ต้องมีการตรวจสอบมากมาย แต่ถ้าจะเขียนเพื่อการตีพิมพ์เราจะต้องนึกถึงองค์ประกอบของงานวิจัย ระเบียบวิธีวิจัยที่ครบองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน เวลาจะทำก็ไม่ได้ดูจำนวนนักศึกษาที่มีปัญหาว่ามี 1 คน หรือมีซึกกี่คน มีแค่ 1-2 คนก็สามารถทำวิจัยชั้นเรียนได้เป็น Case study”

อาจารย์รัตนภรณ์ ธนศิริจิรานนท์

“จากประสบการณ์ที่ผ่านมา การเขียนรายงานการวิจัยทำเหมือนกับการเขียนรายงานวิจัยอื่น ๆ ตาม format ของมหาวิทยาลัย เพียงแต่หมายเลขรายงานการวิจัยชั้นเรียนจะแยกเฉพาะเจาะจงออกมา ซึ่งต้องรอการ confirm ลำดับเลขที่จากสำนักวิจัย มพย. อีกครั้งหนึ่ง นอกเหนือจากนี้รูปเล่ม และรูปแบบ เหมือนกันหมดค่ะ”

อาจารย์กัญญาพัชญ์ จาอ้าย

“ในการเขียนวิจัยชั้นเรียน เขียนได้ 2 อย่าง 1. เป็นการเขียนเพื่อสรุป มคอ. ในรายงาน ก็ไม่มีอะไรมาก เขียนว่าทำไมต้องทำ ทำที่ไหน กับใคร ที่ไหน เมื่อไหร่ ได้อะไร ทั้งหมดทั้งหมดนำไปใช้ยังไง ไม่เกิน 5-6 หน้า แล้วแต่ภาษาอีกที 2. เขียนเพื่อการตีพิมพ์ อันนี้ต้องดูองค์ประกอบของวารสารที่จะตีพิมพ์ด้วย บางวารสารต้องการ IRB ซึ่งมีประสบการณ์ว่าเคยจะตีพิมพ์ของสภาการพยาบาล ซึ่งไม่ได้ขอ IRB ดังนั้นสภาก็ไม่รับ ข้อคิดคือก่อนที่ตีพิมพ์ลงวารสารไหนต้องศึกษาว่าแต่ละวารสารมีองค์ประกอบอะไรต้องการอะไร ซึ่งในการเขียนส่งวารสารต้องครบองค์ประกอบ คือ บทที่ 1-5

สรุปประเด็น

การเขียนรายงานวิจัยชั้นเรียน มี 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การเขียนเพื่อรายงานผลใน มคอ.

ไม่ต้องเขียนครบ 5 บท เขียนแค่ว่ามีปัญหาอะไร ทำไมต้องทำ ทำที่ไหน ทำกับใคร ทำเมื่อไหร่ แก้ไขปัญหาอย่างไร ผลเป็นอย่างไร และนำผลไปใช้อย่างไร ซึ่งจะเป็นการนำระเบียบวิธีวิจัยทั้ง 5 ขั้นตอนมาใช้ย่อ ๆ โดยไม่ต้องมีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือไม่ซับซ้อน ไม่ต้องมีการตรวจสอบเครื่องมือ

2. การเขียนในลักษณะของรายงานวิจัยเต็มรูปแบบ

ถ้าจะเขียนเพื่อการตีพิมพ์ จะต้องนึกถึงองค์ประกอบของงานวิจัย และระเบียบวิธีวิจัยที่ครบองค์ประกอบทั้ง 5

ด้าน คือ

- บทที่ 1 บทนำ
- บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย
- บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล
- บทที่ 5 สรุปผลของการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ประเด็นที่ 4 วิจัยชั้นเรียนสามารถนำเสนอผลงานได้หรือไม่ อย่างไร

รองศาสตราจารย์สิริรัตน์ จันทระโน

“เขียนบทความวิชาการก็ได้ นำเสนอก็ได้ ตีพิมพ์ก็ได้ ซึ่งเป็นเรื่องของกระบวนการอย่างเป็นระบบอยู่แล้ว ถ้าจะเขียนให้เข้มข้นหรือเข้าใจอย่างลึกซึ้งต้องมีการสัทผล หรือเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่อาจารย์คิดขึ้นมา หรือมีโปรแกรมที่ใส่เข้าไปในการเรียนก็นำเสนอได้เพราะเป็นการสัทต่อความรู้”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรบุษ ลาเซอร์

“จากประสบการณ์ที่จะเขียนที่ตีพิมพ์ส่วนที่ยากที่สุดก็คือส่วนที่เป็นเครื่องมือการวิจัยเพราะเราจะต้องบอกได้ว่า เครื่องมือของเรามันได้ผ่านการตรวจสอบ Content validity Reliability มาอย่างไร ซึ่งในคณะของเราแนวปฏิบัติในการจัดทำ มคอ. จัดทำข้อสอบผ่านกรรมการหรือผ่านหลายขั้นตอนตั้งแต่ประธานกลุ่มวิชา กรรมการกำกับมาตรฐาน ซึ่งตรงนี้เราสามารถเอามาใช้เป็นการบรรยายหรือเขียนบอกให้เขาารู้ได้ว่าเครื่องมือของเรามันผ่านการตรวจสอบโดยผ่านระบบนี้ จะเขียนอภิปรายผลถ้าเราสามารถเขียนและอภิปรายแล้วมีข้อมูลมาสนับสนุนหรืออธิบายสิ่งที่เป็นข้อค้นพบของเราได้มากอย่างเป็นเหตุเป็นผลมันก็จะได้รับการพิจารณา เป็นส่วนหนึ่งที่เขาใช้พิจารณาการรับตีพิมพ์ สิ่งที่จะทำให้เห็นว่านักวิจัยมีศักยภาพ มีความสามารถก็คือการอภิปรายผลและการเขียนข้อเสนอแนะ ถ้าเราเขียนอภิปรายได้ดี เขียนข้อเสนอแนะได้ดีเราก็มีโอกาสที่จะได้รับการตีพิมพ์ ประเด็น IRB เป็นอีกประเด็นหนึ่ง วารสาร มอ. จะมีช่องให้เช็คว่าได้ขอ IRB มั้ยก็เช็คว่าได้ขอ และให้เหตุผลว่าเป็นการพัฒนาการเรียน การสอนซึ่งรายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินการจัดการเรียนการสอนจึงไม่ได้ขอ IRB แค่ว่า ok ต้องดูวารสาร แล้วแต่มุมมองของแต่ละวารสาร ต้องศึกษาก่อน”

อาจารย์รัตนภรณ์ ธนศิริจิรานนท์

“จากประสบการณ์เดิมเหมือนหลาย ๆ ปีมาแล้ว ได้รับการแจ้งว่าไม่สามารถขอเสนอผลงานได้ แต่เมื่อไม่นานมานี้ อย่างไรก็ตามได้รับการยืนยัน เคยได้ยินมาว่าสามารถเสนอขอได้ โดยความเห็นส่วนตัว คิดว่าควรจะเสนอขอผลงานได้ค่ะ เนื่องจากงานวิจัยชั้นเรียนที่ทำนั้น ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยอย่างเคร่งครัด มีกรอบแนวคิดและทฤษฎีชัดเจน และมีการนำเสนอตามบทต่าง ๆ ครบถ้วน รวมถึงการอภิปรายผลการวิจัย ไม่มีขั้นตอนใดขาดหรือลดลงค่ะ ทำ Full paper เหมือนงานวิจัยจริง ๆ เลยค่ะ เล่มหนาไม่แพ้รายงานวิจัยอื่น ๆ”

อาจารย์กัญญาพัชญ์ จาอ้าย

“ในกรณีจะใช้เป็นผลงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ วิจัยชั้นเรียนสามารถใช้เป็นผลงานประกอบแต่ไม่สามารถใช้เป็นผลงานวิจัยหลักเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการได้”

สรุปประเด็น

ผลงานวิจัยสามารถนำเสนอผลงานวิจัยได้ ดังนี้

1. ในกรณีจะใช้เป็นผลงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ วิจัยชั้นเรียนสามารถใช้เป็นผลงานประกอบแต่ไม่สามารถใช้เป็นผลงานวิจัยหลักเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการได้
2. ในกรณีที่มีการดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยอย่างเคร่งครัด มีกรอบแนวคิด และทฤษฎีชัดเจน และมีการนำเสนอตามบทต่าง ๆ ครบถ้วน รวมถึงมีการอภิปรายผลการวิจัย สามารถนำเสนอเป็นรายงานวิจัยฉบับเต็มเหมือนงานวิจัยประเภทอื่นได้ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต้องสามารถอธิบายได้ผ่านการตรวจสอบ Content validity และ Reliability มาอย่างไร ซึ่งคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคมีจุดเด่น คือ มีแนวปฏิบัติในการจัดทำ มคอ. ซึ่งผ่านการพิจารณาหลายขั้นตอน

ตั้งแต่ประธานกลุ่มวิชา จนถึงคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการของคณะฯ ซึ่งตรงนี้สามารถนำมาใช้เป็นการบรรยาย หรือเขียนอธิบายได้ว่าเครื่องมือของเราผ่านการตรวจสอบโดยผ่านระบบนี้ ส่วนการอภิปรายผลและการเขียนข้อเสนอแนะ ถ้าสามารถเขียนและอภิปรายแล้วมีข้อมูลมาสนับสนุน หรืออธิบายสิ่งที่พบข้อค้นพบได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ก็จะได้รับ การพิจารณาให้ตีพิมพ์ เนื่องจากเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่านักวิจัยมีศักยภาพ มีความสามารถ

3. การขอพิจารณา IRB บางวารสารก็ต้องการให้ผ่านกระบวนการดังกล่าว แต่บางวารสารไม่ต้องการ บางวารสารจะมี ช่องให้เช็คว่าได้ขอ IRB หรือไม่ ก็สามารถระบุได้ว่าไม่ได้ขอ IRB และให้เหตุผลว่าเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนซึ่งรายวิชา นี้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินการจัดการเรียนการสอนจึงไม่ได้ขอ IRB ทางวารสารก็อาจพิจารณาให้ตีพิมพ์ได้ ดังนั้นก่อนที่จะ นำเสนอผลงานวิจัยชั้นเรียนโดยการตีพิมพ์ในวารสาร ต้องศึกษากระบวนการ และรูปแบบของแต่ละวารสารก่อน

4. สามารถรวบรวมงานวิจัยชั้นเรียนหลาย ๆ เรื่อง เอามาสังเคราะห์ และสรุปเขียนเป็นตำรา 1 เรื่อง เพื่อใช้ ประกอบการนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้

5. ผลของการทำวิจัยชั้นเรียนที่ผลนั้นมีประโยชน์ เป็นผลที่พบเป็นครั้งแรก หรือเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่อาจารย์คิด ขึ้นมา เป็นโปรแกรมใหม่ที่ใส่เข้าไปในการเรียนการสอน ก็สามารถนำงานวิจัยไปตีพิมพ์ เขียนบทความวิชาการ และนำเสนอ ได้

ครั้งที่ 2 วันที่ 1 เมษายน 2559 เวลา 12.00-15.00 น.

ประเด็นที่ 1 จะเริ่มต้นทำวิจัยชั้นเรียนในรายวิชาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติได้อย่างไร ควรเตรียมตัวอย่างใดในการทำวิจัยชั้นเรียน

รองศาสตราจารย์สิริรัตน์ จันทระโน

“มีการตกลงร่วมกันในทีมวิจัยนั่นก็คือ Team teaching เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การทำวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก อย่างที่คิด แต่จริง ๆ แล้วอาจารย์หรือใครก็ตามที่พอพูดถึงวิจัยแล้วมักจะไม่ค่อยอยากทำเพราะเหมือนเป็นเรื่องใหญ่แต่อันนี้ ซึ่งเป็นสิ่งซึ่งเราควรมีทัศนคติที่ดีคือการพัฒนางานในแต่ละครั้งที่มีการทำ การเรียนการสอนควรมีการพัฒนาขึ้นมาก็เลยคิดว่า กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งมีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลก็คือปัญหาหรือสิ่งที่เราอยากจะทำให้ดีขึ้น การทำวิจัย ไม่ใช่แก้ปัญหาอาจจะทำให้งานนั้นดีเพิ่มมากขึ้นไปอีกก็ได้ เพราะการทำวิจัยเป็นการวัดก่อนและวัดหลังหรือเป็นการสังเกต ก่อนและหลังแล้วสังเกตว่าสิ่งที่สังเกตจะอย่างไรไม่ให้นันตีเราที่ต้องใส่ intervention เข้าไปตรงนั้น เพราะฉะนั้นขออาจารย์ ปรับทัศนคติของตัวเองก่อนว่าการทำวิจัยชั้นเรียนเพื่ออาจารย์ได้มีการคิดวิเคราะห์และรวบรวมปัญหาได้อย่างดีมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกระบวนการพยาบาลสามารถที่จะนำมาทำเป็นกระบวนการวิจัยได้ ลองมาเทียบเคียงดูมันไม่แตกต่างกันเลย ส่วนตัวนักศึกษาเองก็จะได้เป็นผู้เริ่มคิดและเห็นแนวทางว่าการทำวิจัยไม่ได้ยากอย่างที่คิด เมื่อนักศึกษาเห็นว่าการทำวิจัยก็ เป็นเรื่องสนุกและอยู่ในเนื้อหาของการเรียนการสอนนักศึกษาจะไม่กลัว เมื่อจบเป็นพยาบาลก็ยังสามารถไปทำงานวิจัย R2R ในโรงพยาบาลได้ และไปทำวิจัยเมื่อต้องการเรียนศึกษาเพิ่มเติมในระดับที่สูงขึ้นในระดับบัณฑิตศึกษา อาจจะขอฝาก ว่าถ้าอาจารย์ทำเป็นแบบอย่างที่ดี มีการค้นคว้า มีการคิดวิเคราะห์เป็นระบบ และใช้กระบวนการพยาบาลซึ่งกระบวนการ พยาบาลก็เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ซึ่งกระบวนการวิจัยก็เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มีความเหมือนอยู่ช่อน ๆ อยู่ใน นั้น อาจารย์ลองคิดว่ากระบวนการวิจัย การรวบรวมปัญหาก็คือการเก็บรวบรวมข้อมูลก็คือ assessment พอได้เนื้อหา หัวข้อก็เหมือนข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลเสร็จแล้วเรามาวางแผนทำก็คือการวางแผน methodology มาทำ Research design พอถึง implement เก็บข้อมูลสุดท้ายการวิเคราะห์ผลก็คือการประเมินผล จะวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพหรือเชิง ปริมาณก็ได้ ซึ่งในเชิงคุณภาพอาจารย์จะเห็นทุกอย่างในห้องเรียนก็ตีภาคปฏิบัติที่ดี อาจารย์จะสามารถเห็นพัฒนาการได้ นั่น คือกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่นำมาเป็นกระบวนการวิจัยมาจาก Nursing process”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรณัฐ ลาเซอร์

“อ่านงานวิจัยที่คนอื่นเคยทำ อ่านให้มาก ๆ อ่านงานวิจัยที่คนอื่นเคยทำที่คล้าย ๆ กับเรื่องที่เรากำลังเจอปัญหาอยู่ เพื่อเปิดโลกทัศน์ และรวบรวมข้อมูลความรู้ที่มีอยู่เพื่อจะนำมาปรับให้เหมาะสมกับปัญหาที่ผู้สอนสนใจ นึกถึงปัญหาที่พบในรายวิชาที่เราสอน หรือนึกถึงสิ่งที่เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เราสงสัยและต้องการหาคำตอบ ประเมินปัญหาและวิธีการแก้ไข ว่าปัญหาเกิดกับนักศึกษาในกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็ก วิธีการแก้ปัญหาจะทำเป็นขั้นตอนหรือ กระบวน หรือไม่จำเป็นต้องใช้ขั้นตอนซับซ้อน เพื่อจะใช้ในการตัดสินใจเลือกจะทำวิจัยแบบรายงานสั้น ๆ สำหรับ มคอ. หรือสามารถทำเป็นวิจัยแบบเต็มรูปแบบได้ อ่านงานวิจัยที่เคยได้รับการตีพิมพ์มาแล้ว เพื่อหาแนวทางในการทำวิจัยให้มีความน่าเชื่อถือ ลงมือทำวิจัยและเขียนรายงานผล การทำวิจัยชั้นเรียนรายวิชาฝึกก็เหมือนกันกับวิชาทฤษฎี แต่ปัญหาและวิธีการเก็บข้อมูลอาจจะต่างกัน ปัญหาจะกว้างขึ้นมากกว่าปัญหาของนักศึกษา เพราะอาจเป็นปัญหาที่พบในการให้การพยาบาล ผู้ป่วยแล้วนำมาเป็นปัญหาการวิจัย หรือปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างอาจารย์นิเทศ นักศึกษา และพยาบาล ที่น่าจะนำมาศึกษา ร่วมกันทั้งฝ่ายฐานฝึกและฝ่ายคณะ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ไม่จำกัดจำนวนว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนเท่าไร อาจพบผู้เรียน มีปัญหาในการเรียนเพียง 1-2 คนก็สามารถทำวิจัยชั้นเรียนได้เป็น Case study สำหรับเครื่องมือ ถ้าไม่ต้องการตีพิมพ์ ไม่จำเป็นต้องตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แต่ถ้าต้องการตีพิมพ์ต้องมีการวางแผนการทำเครื่องมือ การตรวจสอบเครื่องมือ ซึ่งมี ขั้นตอน และใช้เวลา ควรวางแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ก่อนเปิดรายวิชา หรือทำ 1 ปีสำหรับเป็น Pilot study แล้วค่อยทำจริงอีกในปีถัดไป อย่างไรก็ตามเครื่องมือบางอย่างอาจไม่จำเป็นต้องตรวจสอบคุณภาพก็ได้ เช่น แนวคำถามสำหรับการทำ Focus group”

อาจารย์รัตนภรณ์ ธนศิริจิรานนท์

“เริ่มจากการศึกษาปัญหา โดยอาจเริ่มจากผู้สอนมองเห็นปัญหาเองก่อน หรืออาจเป็นปัญหาทั้งจากผู้สอนและผู้เรียนร่วมกัน หรือจากการประเมินผลการสอน อาจประยุกต์ใช้หรือเชื่อมโยงกับวิชาทฤษฎี หรือเป็นรูปแบบของการจัดทำนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับการเรียนรู้ของนักศึกษา หรือผู้ป่วย หรือผู้รับบริการ ผู้รับบริการ ถือเป็นหนึ่งใน Stake holder ของการวิจัยในชั้นเรียนด้วย ศึกษาปัญหาให้ชัดเจน ทำการศึกษาปัญหาจากทีมผู้สอน หรือร่วมกันกับผู้เรียน ศึกษาความเป็นไปได้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน เนื่องจากปัญหาที่สำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านมาคือระยะเวลาในการเรียน Block rotation ค่อนข้างสั้น คือมีเวลาเพียง 8-10 สัปดาห์ในการจัดการเรียนภาคทฤษฎี ซึ่งถือว่าเป็นข้อจำกัดในการเกิด กระบวนการเรียนรู้ ทั้งหมดของรายวิชา ต้องมีทฤษฎีที่สอดคล้องกับการวิจัย ศึกษาความเหมาะสมกับรูปแบบปัญหา รูปแบบการวิจัย สรุปคือต้องแม่นในเรื่องของระเบียบวิธีวิจัย ศึกษาปัญหาให้ชัดเจน ทำการศึกษาปัญหาจากทีมผู้สอน หรือ ร่วมกันกับผู้เรียน”

อาจารย์กัญญาพัชญ์ จาอ้าย

“เริ่มจากการที่อยากพัฒนารายวิชาที่ตนเองสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม อยากแก้ไขจุดบกพร่องที่ก่อให้เกิดปัญหา หาข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหา ค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการอ่านหนังสือในแหล่งต่าง ๆ ซักถามผู้ที่มี ประสบการณ์กว่าตนเอง และลงมือทำอย่างตั้งใจจริง อ่านหนังสือ และค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาก ๆ จัดสรรเวลาให้เหมาะสม วางแผนการจัดทำให้ลงตัวกับระยะเวลาและกิจกรรม รวมทั้งการสรุปผล ถ้าไม่ต้องการขอทุน ไม่จำเป็นต้องมีโครงร่างการวิจัย แต่ต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน แต่ถ้าต้องการขอทุนและต้องการตีพิมพ์ต้องวางแผนเหมือนกับการทำวิจัยเต็มรูปแบบ 1 ชิ้น”

สรุปประเด็น

การเริ่มต้น/เตรียมตัวทำวิจัยชั้นเรียน มีวิธีการ ดังนี้

1. เริ่มจากการศึกษาปัญหา โดยอาจเริ่มจากผู้สอนมองเห็นปัญหาเองก่อน หรืออาจเป็นปัญหาที่ส่งจากผู้สอนและนักเรียนร่วมกัน หรือจากการประเมินผลการสอน
2. เริ่มจากการที่ต้องการพัฒนารายวิชาที่ตนเองสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม ต้องการแก้ไขจุดบกพร่องที่ก่อให้เกิดปัญหา
3. เริ่มจากการมีมีทัศนคติที่ดีที่ต้องการพัฒนางาน
4. ถ้าไม่ต้องการขอทุน ไม่จำเป็นต้องมีโครงการวิจัย แต่ต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน แต่ถ้าต้องการขอทุนและต้องการตีพิมพ์ต้องวางแผนเหมือนกับการทำวิจัยเต็มรูปแบบ 1 ชิ้น
5. เครื่องมือ ถ้าไม่ต้องการตีพิมพ์ ไม่จำเป็นต้องตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แต่ถ้าต้องการตีพิมพ์ต้องมีการวางแผนการทำเครื่องมือ การตรวจสอบเครื่องมือ ซึ่งมีขั้นตอน และใช้เวลา ควรวางแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ก่อนเปิดรายวิชา หรือทำ 1 ปีสำหรับเป็น Pilot study แล้วค่อยทำจริงอีกในปีถัดไป อย่างไรก็ตามเครื่องมือบางอย่างอาจไม่จำเป็นต้องตรวจสอบคุณภาพก็ได้ เช่น แนวคำถามสำหรับการทำ Focus group
6. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ไม่จำกัดจำนวนว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนเท่าไร อาจพบผู้เรียนมีปัญหาในการเรียนเพียง 1-2 คนก็สามารถทำวิจัยชั้นเรียนได้เป็น Case study
7. มีการตกลงร่วมกันในทีมวิจัยนั่นก็คือ Team teaching เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
8. การทำวิจัยชั้นเรียนในรายวิชาฝึกปฏิบัติเหมือนกันกับวิชาทฤษฎี แต่ปัญหา และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจต่างกัน เพราะอาจเป็นปัญหาที่พบในการให้การพยาบาลผู้ป่วยแล้วนำมาเป็นปัญหาการวิจัย หรือปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างอาจารย์นิเทศกับผู้เรียน
9. หาข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหา ค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการอ่านหนังสือในแหล่งต่าง ๆ ซักถามผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าตนเอง และลงมือทำอย่างตั้งใจจริง
10. จัดสรรเวลาให้เหมาะสม วางแผนการจัดทำให้ลงตัวกับระยะเวลาและกิจกรรม รวมทั้งการสรุปผล

ประเด็นที่ 3 การทำวิจัยชั้นเรียนในรายวิชาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติมีขั้นตอน/กระบวนการอย่างไร

รองศาสตราจารย์สิริรัตน์ จันทระมโน

“ขั้นตอนทฤษฎีอาจารย์สอนในห้องเรียนอาจารย์ก็จะเห็นเนื่องจากตัวแปรที่เปลี่ยนทุกปีก็คือ 1. ตัวนักศึกษา กับ 2. สิ่งซึ่งอาจารย์ประเมินจากแผนการสอนและอาจารย์จะเห็นว่าบางครั้งแผนการสอนมันมีช่วงของการประเมินผล เมื่อการประเมินผลเป็นอย่างไรอาจารย์จะเห็นข้อเสนอแนะซึ่งอันนั้นแหละจะขึ้นต้นเป็นคำถามของงานวิจัยในปีถัดไป ถ้ามว่าตัวแปรนักศึกษาที่เป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดมันแตกต่างกันม๊ยะ ก็อาจจะตอบได้ว่าแตกต่างหรือไม่แตกต่างกันก็ได้ ถ้ามองในแตกต่างก็คือนักศึกษาเปลี่ยนกลุ่มเปลี่ยนคน แต่ถ้ามองแล้วคือนักศึกษาก็ยังไม่เคยผ่านวิชานี้เหมือนกัน เพราะฉะนั้นตัวแปร assume ได้ว่ามีความไม่รู้เท่าเทียมกัน แต่ตัวแปรที่อาจารย์จะต้องปรับคือการจัดการเรียนการสอนหรือเนื้อหาหรือวิธีการพูดวิธีการนำเสนอ เช่น หลักการ อาจารย์อยากให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหาในเนื้อหาหนึ่ง คราวนี้อาจารย์คิดว่าจะสอนในวิธีการนี้มันน่าจะเพิ่มเติมอะไรเพื่อให้นักศึกษาเห็นสิ่งที่ยากกลายเป็นสิ่งที่ง่ายและเข้าใจได้เร็วยิ่งขึ้น อาจารย์ก็ไปคิดกระบวนการตรงนั้นเพื่อเป็น implement หรือใส่ intervention ให้นักศึกษาในภาคทฤษฎี ส่วนภาคปฏิบัติก็จะเหมือนกัน อาจารย์ก็อยู่กับนักศึกษาตลอด อาจารย์ก็ต้องเอาหลักการของการฝึกปฏิบัติมาดูว่าถ้าสอนครั้งที่ 1 ทำไมเด็กทำไม่ได้ ครั้งที่ 2 ทำไมได้มันเป็นเรื่องอะไร อาจารย์อาจต้องมาปรับในวิธีการพูดวิธีการสื่อสารหรือแผนหรือสื่อหรือต่าง ๆ ที่อาจารย์คิดว่ามันน่าจะดีขึ้น ถ้ามว่าประโยชน์ทั้งสองอย่างนี้ทำยังไง ทฤษฎีอาจารย์อยากได้อะไรมันไม่ได้ตามอาจารย์ก็ไปเพิ่ม

intervention ไปใส่แล้วก็วัดผลว่ามันได้ประโยชน์มากขึ้นแค่ไหน นักศึกษาทำได้มัย ซึ่งข้อสอบก็เป็นส่วนเดียวเท่านั้นที่จะทำให้นักศึกษาทำได้หรือทำไม่ได้มันก็วัดไม่ได้ว่าเด็กไม่รู้ จริง ๆ K มันไม่เท่ากับ 0 เมื่อ K ไม่เท่ากับ 0 อาจารย์วัดนักศึกษา นักศึกษาอาจไม่เข้าใจในประเด็นที่อาจารย์วัด แต่นักศึกษาอาจมีความรู้ในประเด็นอื่นเพราะฉะนั้นอาจารย์ก็ต้องไปวัดในฝึกปฏิบัติว่านักศึกษามีความรู้ในประเด็นอื่นมัย จริง ๆ แล้วทฤษฎีและปฏิบัติถ้าได้เป็นอาจารย์ท่านเดียวกันก็就会有ความคงเส้นคงวาเหมือนกัน เช่น อาจารย์ที่สอนทฤษฎีอย่างนี้แล้วพอไปฝึกปฏิบัติอาจารย์ทำแบบนี้มันก็จะ เป็นเนื้อความเดียวกัน แต่เนื่องความจำกัมันจึงต้องสอนเป็น Team teaching เพราะฉะนั้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการทำวิจัยชั้นเรียน ก็จะเป็นอันหนึ่งที่จะต้องมาตกลงร่วมกันในที่วิจัยนั้นก็คือ Team teaching เพราะฉะนั้นถ้ามันออกมาในรูปแบบที่มีข้อตกลงร่วมกันแล้วมันจะทำให้การเรียนการสอนเป็นในทิศทางเดียวกัน เพราะฉะนั้นประเด็นสำคัญก็คือว่ามันไม่ได้มีความแตกต่างกับการที่เราสอนกินปกติเลย เพียงแต่เราต้องมาประชุมแล้วตกลงหาข้อยุติให้ได้หรือข้อที่คิดว่านักศึกษาต้องทำเหมือนกัน มันจะทำให้นักศึกษาไม่เกิด conflict ที่ว่าทำไมอาจารย์ท่านนี้แบบนี้ ทำไมอาจารย์ท่านนี้แบบนี้แล้วเด็กก็จะบอกว่าอาจารย์ทำไม่เหมือนกัน ซึ่งจริง ๆ แล้วมันหลักการเดียวกัน แต่วิธีการของอาจารย์ต่างหากที่ไม่เหมือนกัน จึงต้องอธิบายเด็กให้เข้าใจแต่ถ้าใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยการทำวิจัยมันต้องคิดเชิงระบบและทีม teaching ต้องคิดเหมือนกัน เดินในทางเดียวกัน ให้ข้อมูลในทางเดียวกัน กระบวนการวิจัยเป็นเรื่องของการพัฒนางานเท่านั้นเอง ไม่ต้องคิดว่าจะต้องเขียนโครงการก่อน มีเครื่องมือก่อนแล้วค่อยเริ่มต้นวิจัย ถ้านักศึกษารักที่จะเรียนมันทำให้เกิดความมันส์ วิจัยชั้นเรียนไม่ต้องมีโครงร่าง ไม่ต้องมีทุนอะไร อาจารย์พร้อมที่จะช่วยเด็กก็ทำได้ เพียงแต่เรา design วิธีการว่าทำยังไงจะให้เด็กได้ เด็กควรจะมีรู้ ต้องรู้ในวิชานั้น ตอนนี้เทคโนโลยีมากมายก็เอาเข้ามาใช้ ไม่ต้องเริ่มต้นจากสิ่งที่สวยหรู”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรณัฐ ลาเซอร์

“ไม่จำเป็นต้องมีโครงร่างการวิจัย ถ้าไม่ต้องการขอทุน แต่ต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ถ้าต้องการขอทุนและต้องการตีพิมพ์ต้องวางแผนเหมือนกับการทำวิจัยเต็มรูปแบบ 1 ชิ้น ประเมินปัญหา และวิธีการแก้ไข ว่าปัญหาเกิดกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็ก วิธีการแก้ปัญหาจะทำเป็นขั้นตอนหรือกระบวนการ หรือไม่จำเป็นต้องใช้ขั้นตอนซับซ้อน เพื่อจะใช้ในการตัดสินใจเลือกว่าจะทำวิจัยแบบรายงานสั้น ๆ สำหรับ มคอ. หรือสามารถทำเป็นวิจัยแบบเต็มรูปแบบได้”

อาจารย์รัตนภรณ์ ธนศิริจิรานนท์

“ขั้นประสบการณ์ เป็นขั้นลงมือหรือทำกิจกรรมจากสภาพจริง เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูลราคาสินค้าในตลาด การสัมภาษณ์หรือการปฏิบัติการต่าง ๆ ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นขั้นของการพูด-การเขียน เช่น นำข้อมูลที่ได้จากขั้นประสบการณ์มานำเสนอ ซึ่งอาจทำได้ทั้งการพูดและการเขียน อาจเขียนลงแผนภูมิหรือตาราง พร้อมนำเสนอด้วยปากเปล่า เป็นต้นขั้นอภิปรายผลเป็นขั้นของการอภิปรายซักถามเพื่อความเข้าใจที่แจ่มชัดและเพื่อให้ได้แนวคิดต่อการประยุกต์ใช้ ขั้นนี้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกันในการตั้งคำถามเพื่อการอภิปรายร่วมกัน ขั้นสรุปพาดพิงเป็นขั้นตอนของการสรุปผลการเรียนรู้จากทั้ง 3 ขั้นข้างต้นโดยสรุปพาดพิงสู่หลักการหรือสู่มุมมองหรือแบบแผนที่กว้างขวางขึ้น อาจร่วมกันสรุปหรือแต่ละคนสรุปก็ได้ นับเป็นการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองโดยผ่านประสบการณ์หรือการลงมือกระทำ ขั้นประยุกต์ใช้เป็นขั้นของการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจทำในรูปของโครงการ การทดลอง การปรับใช้กับชีวิตประจำวัน การแก้ปัญหา หรือการค้นคว้าวิจัยต่อไป ซึ่งถือเป็นการลงมือกระทำหรือปฏิบัติเป็นวงจร”

อาจารย์กัญญาพัชญ์ จาอ้าย

“อ่านงานวิจัยที่คนอื่นเคยทำที่คล้าย ๆ กับเรื่องที่เรากำลังเจอปัญหาอยู่ เพื่อเปิดโลกทัศน์ และรวบรวมข้อมูลความรู้ที่มีอยู่เพื่อจะนำมาปรับให้เหมาะสมกับปัญหาที่ผู้สอนสนใจ สร้างแรงจูงใจ คิดถึงผลลัพธ์ที่เกิดจากการทำงานวิจัยชั้นเรียน เขียนโครงร่างคร่าว ๆ หาข้อมูลเพิ่มเติม และลงมือทำ”

สรุปประเด็น

การทำวิจัยชั้นเรียนมีกระบวนการ ดังนี้

1. สร้างแรงจูงใจ คิดถึงผลลัพธ์ที่เกิดจากการทำงานวิจัยชั้นเรียน
2. ประเมินปัญหา และวิธีการแก้ไข ว่าปัญหาเกิดกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็ก วิธีการแก้ปัญหาคือจะทำเป็นขั้นตอนหรือกระบวนการ หรือไม่จำเป็นต้องใช้ขั้นตอนซับซ้อน เพื่อจะใช้ในการตัดสินใจเลือกว่าจะทำวิจัยแบบรายงานสั้น ๆ สำหรับ มคอ. หรือสามารถทำเป็นวิจัยแบบเต็มรูปแบบได้
3. อ่านงานวิจัยที่คนอื่นเคยทำที่คล้าย ๆ กับเรื่องที่เรากำลังเจอปัญหาอยู่ เพื่อเปิดโลกทัศน์ และรวบรวมข้อมูลความรู้ที่มีอยู่เพื่อจะนำมาปรับให้เหมาะสมกับปัญหาที่ผู้สอนสนใจ
4. เขียนโครงร่างคร่าว ๆ
5. ลงมือทำวิจัย และเขียนรายงานผล

ครั้งที่ 3 วันที่ 19 เมษายน 2559 เวลา 12.00-15.00 น.

ประเด็น: แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำวิจัยชั้นเรียน: ชื่อเรื่องวิจัย กระบวนการวิจัย การนำผลของวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำวิจัยชั้นเรียน

รองศาสตราจารย์สิริรัตน์ จันทระมะโน

จากปัญหาการนิเทศของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 พบว่า เมื่อฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ที่เป็นจริง อาจารย์นิเทศและนักศึกษาจะไม่มีโอกาสได้พูดคุยกันมาก ไม่มีโอกาสได้อธิบายต่าง ๆ ซึ่งมันนอกเหนือจากตำราและทฤษฎี เพราะคนใช้มีบริบท มีจิตวิญญาณ มีเลือดเนื้อ มีครอบครัวเข้ามาเกี่ยวข้อง มีการรักษา มีแพทย์เข้ามาเกี่ยวข้อง มีเครื่องมือเครื่องมือนานาชนิด ทำให้เด็กอาจปฏิบัติได้แต่มีข้อคำถามอยู่ เพราะฉะนั้นหากกลับมาถึงหอพักต้องมีวิธีการให้นักศึกษาสามารถถามคำถาม อาจารย์นิเทศได้ ซึ่งการ conference ช่วงเย็นของการฝึกปฏิบัติก็เป็นสิ่งที่ดีแต่บางครั้งเวลาไม่อำนวย นอกจากนี้เมื่อนักศึกษากลับมาทำ case แล้วพบปัญหา ก็ไม่สามารถ 2 way communication กับอาจารย์ได้ ก็จะถามรุ่นพี่ ซึ่งอาจไม่ได้คำตอบ เพราะบริบทของผู้ป่วยก็อาจจะไม่เหมือนและพี่ก็ไม่เห็นผู้ป่วย แต่อาจารย์เห็น ดังนั้นอาจารย์จึงสามารถอธิบายได้ดีกว่าที่ ผู้วิจัยจึงร่วมกับกลุ่มวิชาในการทำ small group โดยมีข้อตกลงกันคือทุกสัปดาห์ต้องมีการพบนักศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อให้นักศึกษาที่มีข้อคิดเห็นจะได้มาแลกเปลี่ยนพูดคุยกัน จากการทำวิจัยชั้นเรียนดังกล่าวพบว่า เป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากนักศึกษามีโอกาสซักถามมากขึ้น ลดช่องว่างระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ นักศึกษากล้าถามมากขึ้น

ส่วนในรายวิชาฝึกปฏิบัติ ในรายวิชาการพยาบาลพื้นฐาน ได้ทำวิจัยชั้นเรียนมา 3 ปี คือ เปิดช่องทางให้นักศึกษาในช่วงเวลา 21.00 น. นักศึกษาจะมานั่งทำงานกลุ่มเดียวกัน และอาจารย์ใช้เทคโนโลยีไลน์ หรือ VDO call นักศึกษาก็จะสามารถสอบถามอาจารย์ได้ เป็น 2 way communication เพราะฉะนั้นประโยชน์คือ นักศึกษามีช่องทางในการสอบถาม อาจารย์สามารถให้คำอธิบายเพิ่มเติมได้ ช่วยลดความเครียดของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาชอบ เพราะมีอาจารย์เป็นที่พึ่ง สามารถจัดสรรเวลาว่างให้พร้อมกันเพื่อมาพูดคุยร่วมกัน และนักศึกษาไม่ต้องรู้สึกเกรงใจหรือรบกวนอาจารย์ เพราะเป็นการตกลงร่วมกัน ลดปัญหาการสื่อสาร ลดปัญหา ได้อธิบายกันชัดเจน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรณัฐ ลาเซอร์

ได้ทำวิจัยชั้นเรียน 2 เรื่อง คือ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ (ตีพิมพ์) และการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มทักษะการอ่านออกเสียง (Pronunciation) รายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2557 (ไม่ได้ตีพิมพ์)

ปัญหาอุปสรรคในการทำวิจัยชั้นเรียน คือ เรื่องที่ 1 ไม่ได้วางแผนไว้ก่อนว่าจะตีพิมพ์ ดังนั้นเวลาเขียนบทความวิจัยตามรูปแบบที่วารสารกำหนดให้จึงมีปัญหาในการเรื่องของเครื่องมือ แต่เนื่องจากเครื่องมือที่เป็นข้อสอบและแบบประเมินต่าง ๆ ได้ผ่านคณะกรรมการกำกับมาตรฐานฯ จึงถือว่าได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และบางเรื่องเป็นปัญหาและมีข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์หรือการสนทนากลุ่ม แต่ไม่สามารถเขียนในรูปแบบของวิจัยชั้นเรียนได้ จึงทำให้ไม่สามารถนำไปตีพิมพ์เป็นบทความวิจัยได้ อาจต้องปรับเป็นรูปแบบการตีพิมพ์เชิงบทความวิชาการ เช่น ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนกระบวนการพยาบาลในรายวิชา พบ.272

อาจารย์รัตนภรณ์ ธนศิริจิรานนท์

ได้ทำวิจัยชั้นเรียน 2 เรื่อง ดังนี้

1. ผลของการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ต่อทักษะด้านความรู้รายวิชา พบ.321 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ต่อคะแนนทักษะด้านความรู้รายวิชา พบ.321 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการพยาบาลปิตามารดา-ทารก และการผดุงครรภ์ 1 (พบ.321) ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ตอนที่ 2 โดยวิธีจับสลากจากบัญชีรายชื่อนักศึกษา จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ และใบงานสำหรับนักศึกษา โดยเครื่องมือทั้ง 3 ส่วน มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับการพยาบาลปิตามารดา-ทารก และการผดุงครรภ์ ในส่วนของแผนกฝากครรภ์ ห้องคลอด หลังคลอด และทารกแรกเกิดภาวะปกติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติเชิงบรรยาย และสถิติทดสอบค่าที

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้ รายวิชาพบ. 321 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 กลุ่มที่มีคะแนนสอบผ่านเกณฑ์มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้ในรายวิชา พบ. 321 หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 กลุ่มที่มีคะแนนสอบไม่ผ่านเกณฑ์มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้ในรายวิชา พบ. 321 หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการจัดการเรียนแบบประสบการณ์มีผลต่อคะแนนทักษะด้านความรู้รายวิชาพบ. 321 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ซึ่งควรนำการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนร่วมกับรายวิชาฝึกปฏิบัติ การพยาบาลมารดาทารก และการผดุงครรภ์ และรายวิชาอื่น ๆ ที่มีธรรมชาติของรายวิชาใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ควรมีการศึกษาผลการคงอยู่ของความรู้ในระยะยาวของ

การจัดการเรียนแบบประสบการณ์ต่อทักษะการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาในรายวิชาฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และการผดุงครรภ์ต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอจากการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้มีระยะเวลาสั้นเพียง 4 สัปดาห์ สำหรับการศึกษาครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการพยาบาลในระยะ ตั้งครรภ์ ระยะคลอด และหลังคลอด รวมถึงทารกแรกเกิดภาวะปกติ ตามขั้นตอนของการเรียนแบบประสบการณ์
2. การฝึกแบบประสบการณ์ส่วนของห้องคลอด ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับจำนวนผู้คลอดในแต่ละวัน แต่ในการดำเนินการ วิจัยนั้นผู้วิจัยได้พยายามดำเนินการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้รับประสบการณ์การเรียนแบบประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกัน โดยการมอบหมายงานให้ดูแลผู้คลอดในระยะรอคลอดแทนหากไม่มีการคลอดในเวลานั้น หรือการจัดการนี้ศึกษาเพื่อ การอภิปราย ซึ่งคาดว่ากลุ่มตัวอย่างจะได้รับประสบการณ์การเรียนแบบประสบการณ์ที่ไม่แตกต่างกัน
3. มีผู้ที่มีความสนใจที่จะเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้จำนวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสุ่ม แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในการควบคุมจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้มีความเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการได้รับประสบการณ์การเรียนแบบประสบการณ์ที่แท้จริงจึงไม่สามารถรับผู้เรียนที่มีความสนใจเข้าร่วมการวิจัยนี้ได้ทั้งหมด

ข้อเสนอเพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนา

1. การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนแบบประสบการณ์จะสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้นหากมีระยะเวลาในการจัดกิจกรรมตามระยะเวลาของภาคการศึกษาปกติที่ไม่มีการเร่งระยะเวลาเรียนเหมือนปัจจุบันที่คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคกำหนดไว้เฉพาะ
2. ผู้วิจัยควรมีการดำเนินการในการหาประสบการณ์การพยาบาลในระยะคลอดให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มให้ได้ตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัยในกรณีที่ไม่สามารถจัดการฝึกแบบประสบการณ์จริงกับผู้คลอดในระยะรอคลอดได้เช่น การกำหนด กรณีศึกษาขึ้นแทน หรือการศึกษาจากวิดีโอที่ค้นจำลอง เป็นต้น
3. ภายหลังจากดำเนินการวิจัยแล้วเสร็จผู้วิจัยควรจัดสรรหรือประยุกต์กิจกรรมการเรียนแบบประสบการณ์นี้แก่ผู้เรียนที่มีความสนใจ หรือควรมีการประยุกต์ใช้การเรียนแบบประสบการณ์ในการเรียนการสอนรายวิชา พบ.321 หรือในรายวิชาที่มี ธรรมชาติของวิชาที่คล้ายคลึงกันต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลในระยะยาวของการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ต่อการขึ้นฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาในรายวิชา ฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และการผดุงครรภ์ต่อไป
2. ควรนำการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ เนื่องจากเนื้อหาทางทฤษฎีนั้นหากได้จัดการเรียนแบบประสบการณ์ตรงควบคู่กันจะทำให้เกิดความ เข้าใจ และสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้น
3. ควรนำการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ที่มีธรรมชาติของ รายวิชาใกล้เคียงกัน

2. กระบวนการเรียนรู้โดยการติวโดยกลุ่มเพื่อน Peer tutoring รายวิชา พบ.321 ภาคเรียนที่ 1/2558

โดยใช้รูปแบบของการวิจัยแบบ semi-action research ที่ กลุ่มผู้เรียนโดยมีเพื่อนเป็นแกนนำในการขับเคลื่อน กระบวนการวิจัยนี้ไม่ได้เป็นแบบเส้นตรง แต่เป็นวงจรวัฏจักรในการเรียนรู้และแก้ปัญหาในการเรียนโดยใช้กระบวนการติว ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก และผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ การประเมินผลของรายวิชาพบ.321 (คะแนนรวมมากกว่าร้อยละ 60) คิดเป็นร้อยละ 99.12

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ปัญหาที่สำคัญในการทำวิจัยคือระยะเวลาในการเรียน (block rotation) ค่อนข้างสั้น คือมีเวลาเพียง 8-10 สัปดาห์ในการจัดการเรียนภาคทฤษฎี ซึ่งถือว่าเป็นข้อจำกัดในการเกิดกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดของรายวิชา
2. มีการประเมินผลการเรียนทั้งหมดจำนวน 3 ครั้ง ค่อนข้างถี่และสั้น โดยแต่ละครั้งหากนักศึกษาสอบไม่ผ่านเกณฑ์ จะต้องมีการจัดสอบซ่อมนอกเวลา ในทุกๆรายวิชา จึงทำให้กระทบกับเวลาในการทบทวนความรู้ของนักศึกษา

อาจารย์กัญญาพัชญ์ จาอ้าย

เรื่องผลของการใช้แผนที่ความคิดในการเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพ

กระบวนการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย การวิจัยชั้นเรียนครั้งนี้กลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาพยาบาลศาสตรชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ แมคคอร์มิค ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาพฤติกรรมสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้บทที่ 3 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนบทที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทำแบบทดสอบ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนบทที่ 3 นี้ทั้งหมดจำนวน 6 ชั่วโมง

การเก็บรวบรวมข้อมูล ให้นักศึกษาทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องของแบบจำลอง แนวคิด ทฤษฎีในการสร้างเสริมสุขภาพ ได้แก่ แบบจำลองความเชื่อทางสุขภาพ ทฤษฎีสมรรถนะของตนเอง แบบจำลองการสร้างเสริมสุขภาพ แนวคิด การเสริมสร้างพลังอำนาจ ทฤษฎีระยะการเปลี่ยนแปลง การสนับสนุนทางสังคม และแนวคิดการตลาดเชิงสังคม เป็นต้น ซึ่งการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้บทที่ 3 เสร็จจากการบรรยายในชั่วโมงสุดท้าย ให้นักศึกษาทุกคนทำแบบทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง โดยแบบทดสอบเป็นอัตนัย มีจำนวน 9 ข้อ คะแนนรวมทั้งหมด 42 คะแนน จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและเปรียบเทียบกัน

ผลการดำเนินการวิจัย

1. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนด้วยการใช้แผนที่ความคิด ผลวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการใช้แผนที่ความคิด สูงกว่าก่อนการเรียน
2. เปรียบเทียบผลการสอบในเรื่องทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพ (บทที่ 3) กลางภาคเรียนปีการศึกษา 2556 กับปีการศึกษา 2557 พบว่ามีความแตกต่างกัน โดยผลการสอบปีก่อนนักศึกษา ผ่าน 3 คน จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 121 คน คิดเป็นร้อยละ 2.48 แต่ในปีการศึกษานี้ นักศึกษาผ่าน 33 คน จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20

ประโยชน์จากการทำวิจัย: การใช้แผนที่ความคิดช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพ ได้แก่ แบบจำลองความเชื่อทางสุขภาพ ทฤษฎีสมรรถนะของตนเอง แบบจำลองการสร้างเสริมสุขภาพ แนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจ ทฤษฎีระยะการเปลี่ยนแปลง การสนับสนุนทางสังคม และแนวคิดการตลาดเชิงสังคม เป็นต้น ให้นักศึกษาได้มากขึ้น ซึ่งนักศึกษาสามารถนำองค์ความรู้มาจัดระบบความคิด และแสดงออกมาในรูปแบบของแผนที่ความคิดของตนเอง

ปัญหาและอุปสรรค: นักศึกษาบ่น งานเยอะ

แนวทางการแก้ไข: ผู้สอนพยายามสรุปผลเรียนก่อนเวลาสิ้นสุดการสอนสัก 10 นาที จะได้มีเวลาให้นักศึกษาได้ลงมือเขียนแผนที่ความคิดตนเอง

ภายหลังได้ออกข้อความรู้ของคณะฯ ได้มีการนำองค์ความรู้ที่สังเคราะห์แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านพิจารณาเนื้อหาความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิให้องค์ความรู้เพิ่มเติม สุปเป็นองค์ความรู้ของคณะฯ ได้ดังนี้

สรุปความรู้ที่ได้

ความหมายของวิจัยชั้นเรียน

วิจัยชั้นเรียน เป็นกระบวนการค้นหาปัญหา และนำมาสู่การแก้ไขปัญหาและ/หรือพัฒนางานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งการพัฒนาผู้เรียน ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน สื่อการสอน วิธีการจัดการเรียนการสอน หรืออะไรก็ตามแต่ที่อยู่ในชั้นเรียน รวมถึงเป็นการตั้งปัญหาจากแรงกระตุ้นของผู้วิจัยที่ต้องการเปลี่ยนแปลงพัฒนา แล้วปฏิบัติ สังเกต สะท้อนกลับ ตามกระบวนการวิจัยที่หมุนไปเรื่อย ๆ เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน และสร้างภาพลักษณ์ของการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยอาศัยกระบวนการวิจัยในการดำเนินงาน เป็นวิธีการศึกษาค้นคว้าที่สะท้อนถึงตัวของผู้สอน และกลุ่มผู้ร่วมปฏิบัติงานในสภาพสิ่งแวดล้อมเดียวกัน สถานศึกษาที่มีการเรียนการสอนแห่งเดียวกัน ทั้งนี้มีเป้าหมายสำคัญเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับบริบทในการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา ลักษณะของผู้เรียน หรือบริบทของคณะ และเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา ด้วยความร่วมมือของทีมนักสอน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เรียน ครอบครัว ตลอดจนสมาชิกในสังคมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยอาจไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ในทันที แต่สามารถนำผลการวิจัยมาเป็นพื้นฐานของข้อมูลที่จะนำไปประกอบเพื่อใช้แก้ไขปัญหานั้นปีถัดไปให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชา และผู้เรียนได้รับความรู้หรือประสบการณ์ที่ตรงกับเป้าหมายที่กำหนดในแต่ละรายวิชานั้น หรือใช้เพื่อพัฒนา เป็นแนวทาง หรือประยุกต์ใช้ในรายวิชาใหม่ ซึ่งหากเปรียบเทียบกับกรพยาบาลแล้ว วิจัยชั้นเรียน และวิจัยอื่น ๆ ก็คือ กระบวนการพยาบาลนั่นเอง

ความสำคัญ และประโยชน์ของการทำวิจัยชั้นเรียน

การทำวิจัยชั้นเรียนมีความสำคัญ และประโยชน์ ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อผู้เรียน

- 1.1 ปัญหาของผู้เรียนได้รับการแก้ไข ผลการเรียนรู้ดีขึ้น
- 1.2 เป็นการสังเกตปรากฏการณ์ในชั้นเรียน ทั้งพฤติกรรมเชิงบวกและพฤติกรรมเชิงลบ แล้วรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพทั้งผู้เรียนและผู้สอน และเป็นการปรับปรุงเทคนิคการเรียนการสอนเป็นการค้นหาปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
- 1.3 บัณฑิตหรือผู้เรียนสามารถรับข้อมูลที่อาจารย์ถ่ายทอดได้ เพราะวิธีการของอาจารย์ หรือสื่อที่นำมาใช้เป็นไปตามธรรมชาติของเด็กรุ่นใหม่ ซึ่งทำให้เรียนรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว
- 1.4 ผู้เรียนเห็นว่าเมื่อเกิดปัญหา อาจารย์พยายามที่จะหาทางแก้ไขปัญหาให้แก่เขา พยายามปรับปรุงวิธีการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ ไม่ได้พิกเฉยต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ใส่ใจต่อตัวผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอน พยายามที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขที่ได้เรียน
- 1.5 เพื่อพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผู้เรียนเป็นผู้มีลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์
- 1.6 เป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการทำวิจัย เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการ และได้เรียนรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากอาจารย์ที่ทำวิจัยในชั้นเรียน

2. ประโยชน์ต่ออาจารย์

- 2.1 ได้พินิจ พิจารณา วิเคราะห์การกระทำของตัวผู้สอนเองและทีมผู้สอน ซึ่งเป็นการพัฒนาผู้สอน เป็นการกระตุ้นความท้าทายของผู้สอนเมื่อเจอกับปัญหาในชั้นเรียน
- 2.2 เพื่อพัฒนาเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการสอนและการเรียนรู้
- 2.3 เป็นบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
- 2.4 ผู้สอนเกิดกระบวนการเรียนรู้ตามระเบียบวิธีวิจัย
- 2.5 ผู้สอน เกิดการเรียนรู้ กระตือรือร้นในการพัฒนาการสอน มีการค้นคว้าวิธีการสอนที่เหมาะสมกับแบบเรียนจากการค้นคว้าและทบทวนวรรณกรรม พบจุดแข็ง จุดอ่อน และข้อจำกัดในการใช้วิธีการสอนแต่ละแบบจากการทบทวนวรรณกรรม
- 2.6 ผู้สอนเกิดแนวคิดใหม่ในการพัฒนาการสอน เป็นแนวทางในการนำมาซึ่งการทดลองใช้ทำวิจัยชั้นเรียน
- 2.7 เป็นการจุดประกาย และฝึกฝนการทำวิจัยจากงานวิจัยชิ้นเล็กไปสู่การทำวิจัยชิ้นใหญ่ และนำไปสู่การเสพติดงานวิจัยไปเรื่อย ๆ
- 2.8 อาจารย์มีรูปแบบ หรือกระบวนการจัดการเรียนการสอนในทิศทางเดียวกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าอาจารย์ไม่มีความแตกต่างกัน
- 2.9 อาจารย์ไม่เหนียวล้ากับการเผชิญกับปัญหาเดิมซ้ำ ๆ
- 2.10 ถ้าทำแล้วสามารถแก้ปัญหาเรื่องผลการเรียนได้จริง อาจารย์จะไม่ต้องทำข้อสอบซ่อม ตรวจสอบข้อสอบซ่อม จะได้มีเวลาพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น
- 2.11 อาจารย์ได้ทำสิ่งใหม่ ๆ ไม่ซ้ำซากจำเจอยู่กับการสอนเดิม ๆ เนื้อหาเดิม ๆ
- 2.12 ถ้าทำวิจัยแบบเต็มรูปแบบสามารถตีพิมพ์ได้

3. ประโยชน์ต่อสถาบัน

- 3.1 เพื่อค้นหาปัญหา และแก้ไขปัญหา
- 3.2 เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน
- 3.3 พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ง่ายขึ้น รวมทั้งพัฒนาวิธีการประเมินผลให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบริบทของคณะและสังคม
- 3.4 เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ตอบปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม
- 3.5 เป็นการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้
- 3.6 ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก มีการนำความรู้ ทักษะ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 3.7 อาจประยุกต์ใช้ หรือเชื่อมโยงกับวิชาทฤษฎี หรือวิชาฝึกปฏิบัติ หรือเป็นรูปแบบของการจัดทำนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือผู้ปวย หรือผู้รับบริการ
- 3.8 ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพตามลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
- 3.9 ได้ผลงานวิจัยของอาจารย์ที่ได้รับการตีพิมพ์นับได้ในการประกันคุณภาพการศึกษา
- 3.10 การทำวิจัยชั้นเรียนร่วมกับแหล่งฝึกปฏิบัติงานของผู้เรียนจะทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีกับหอผู้ป่วย

วิธีการเขียนรายงานวิจัยชั้นเรียน

การเขียนรายงานวิจัยชั้นเรียน มี 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การเขียนเพื่อรายงานผลใน มคอ.

ไม่ต้องเขียนครบ 5 บท เขียนแค่มีปัญหาอะไร ทำไมต้องทำ ทำที่ไหน ทำกับใคร ทำเมื่อไหร่ แก้ไขปัญหาอย่างไร ผลเป็นอย่างไร และนำผลไปใช้อย่างไร ซึ่งจะเป็นการนำระเบียบวิธีวิจัยทั้ง 5 ขั้นตอนมาใช้ย่อย ๆ โดยไม่ต้องมีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือไม่ซับซ้อน ไม่ต้องมีการตรวจสอบเครื่องมือ

2. การเขียนในลักษณะของรายงานวิจัยเต็มรูปแบบ

ถ้าจะเขียนเพื่อการตีพิมพ์ จะต้องนึกถึงองค์ประกอบของงานวิจัย และระเบียบวิธีวิจัยที่ครบองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน คือ

- บทที่ 1 บทนำ
- บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย
- บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล
- บทที่ 5 สรุปผลของการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลงานวิจัยชั้นเรียน

ผลงานวิจัยสามารถนำเสนอผลงานวิจัยได้ ดังนี้

1. ในกรณีจะใช้เป็นผลงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ วิจัยชั้นเรียนสามารถใช้เป็นผลงานประกอบแต่ไม่สามารถใช้เป็นผลงานวิจัยหลักเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการได้
2. ในกรณีที่มีการดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยอย่างเคร่งครัด มีกรอบแนวคิด และทฤษฎีชัดเจน และมีการนำเสนอตามบทต่าง ๆ ครบถ้วน รวมถึงมีการอภิปรายผลการวิจัย สามารถนำเสนอเป็นรายงานวิจัยฉบับเต็มเหมือนงานวิจัยประเภทอื่นได้ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต้องสามารถอธิบายได้ว่าการตรวจสอบ Content validity และ Reliability มาอย่างไร ซึ่งคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคมีจุดเด่น คือ มีแนวปฏิบัติในการจัดทำ มคอ. ซึ่งผ่านการพิจารณาหลายขั้นตอน ตั้งแต่ประธานกลุ่มวิชา จนถึงคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการของคณะฯ ซึ่งตรงนี้สามารถนำมาใช้เป็นการบรรยายหรือเขียนอธิบายได้ว่าเครื่องมือของเราผ่านการตรวจสอบโดยผ่านระบบนี้ ส่วนการอภิปรายผลและการเขียนข้อเสนอแนะ ถ้าสามารถเขียนและอภิปรายแล้วมีข้อมูลมาสนับสนุน หรืออธิบายสิ่งที่เป็นข้อค้นพบได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ก็จะได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์ เนื่องจากเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่านักวิจัยมีศักยภาพ มีความสามารถ
3. การขอพิจารณา IRB บางวารสารก็ต้องการให้ผ่านกระบวนการดังกล่าว แต่บางวารสารไม่ต้องการ บางวารสารจะมีช่องให้ชี้ว่าได้ขอ IRB หรือไม่ ก็สามารถระบุได้ว่าไม่ได้ขอ IRB และให้เหตุผลว่าเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนซึ่งรายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินการจัดการเรียนการสอนจึงไม่ได้ขอ IRB ทางวารสารก็อาจพิจารณาให้ตีพิมพ์ได้ ดังนั้นก่อนที่จะนำเสนอผลงานวิจัยชั้นเรียนโดยการตีพิมพ์ในวารสาร ต้องศึกษากระบวนการ และรูปแบบของแต่ละวารสารก่อน
4. สามารถรวบรวมงานวิจัยชั้นเรียนหลาย ๆ เรื่อง เอามาสังเคราะห์ และสรุปเขียนเป็นตำรา 1 เรื่อง เพื่อใช้ประกอบการนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้
5. ผลของการทำวิจัยชั้นเรียนที่ผลนั้นมีประโยชน์ เป็นผลที่พบเป็นครั้งแรก หรือเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่อาจารย์คิดขึ้นมา เป็นโปรแกรมใหม่ที่ใส่เข้าไปในการเรียนการสอน ก็สามารถนำงานวิจัยไปตีพิมพ์ เขียนบทความวิชาการ และนำเสนอได้

การเริ่มต้น/เตรียมตัวทำวิจัยชั้นเรียน

การเริ่มต้น/เตรียมตัวทำวิจัยชั้นเรียน มีวิธีการ ดังนี้

1. เริ่มจากการศึกษาปัญหา โดยอาจเริ่มจากผู้สอนมองเห็นปัญหาเองก่อน หรืออาจเป็นปัญหาทั้งจากผู้สอนและผู้เรียนร่วมกัน หรือจากการประเมินผลการสอน
2. เริ่มจากการที่ความต้องการพัฒนารายวิชาที่ตนเองสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม ต้องการแก้ไขจุดบกพร่องที่ก่อให้เกิดปัญหา
3. เริ่มจากการมีมีทัศนคติที่ดีที่ต้องการพัฒนางาน
4. ถ้าไม่ต้องการลงทุน ไม่จำเป็นต้องมีโครงการวิจัย แต่ต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน แต่ถ้าต้องการลงทุนและต้องการตีพิมพ์ต้องวางแผนเหมือนกับการทำวิจัยเต็มรูปแบบ 1 ชั้น
5. เครื่องมือ ถ้าไม่ต้องการตีพิมพ์ ไม่จำเป็นต้องตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แต่ถ้าต้องการตีพิมพ์ต้องมีการวางแผนการทำเครื่องมือ การตรวจสอบเครื่องมือ ซึ่งมีขั้นตอน และใช้เวลา ควรวางแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ก่อนเปิดรายวิชา หรือทำ 1 ปีสำหรับเป็น Pilot study แล้วค่อยทำจริงอีกในปีถัดไป อย่างไรก็ตามเครื่องมือบางอย่างอาจไม่จำเป็นต้องตรวจสอบคุณภาพก็ได้ เช่น แนวคำถามสำหรับการทำ Focus group
6. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ไม่จำกัดจำนวนว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนเท่าไร อาจพบผู้เรียนมีปัญหาในการเรียนเพียง 1-2 คนก็สามารถทำวิจัยชั้นเรียนได้เป็น Case study
7. มีการตกลงร่วมกันในทีมวิจัยนั่นก็คือ Team teaching เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
8. การทำวิจัยชั้นเรียนในรายวิชาฝึกปฏิบัติเหมือนกันกับวิชาทฤษฎี แต่ปัญหา และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจต่างกัน เพราะอาจเป็นปัญหาที่พบในการให้การพยาบาลผู้ป่วยแล้วนำมาเป็นปัญหาการวิจัย หรือปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างอาจารย์นิเทศกับผู้เรียน
9. หาข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหา ค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการอ่านหนังสือในแหล่งต่าง ๆ ซักถามผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าตนเอง และลงมือทำอย่างตั้งใจจริง
10. จัดสรรเวลาให้เหมาะสม วางแผนการจัดทำให้ลงตัวกับระยะเวลาและกิจกรรม รวมทั้งการสรุปผล

กระบวนการทำวิจัยชั้นเรียน

การทำวิจัยชั้นเรียนมีกระบวนการ ดังนี้

1. สร้างแรงจูงใจ คิดถึงผลลัพธ์ที่เกิดจากการทำงานวิจัยชั้นเรียน
2. ประเมินปัญหา และวิธีการแก้ไข ว่าปัญหาเกิดกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็ก วิธีการแก้ปัญหาจะทำเป็นขั้นตอน/กระบวนการ หรือไม่จำเป็นต้องใช้ขั้นตอนซับซ้อน เพื่อจะใช้ในการตัดสินใจเลือกว่าจะทำวิจัยแบบรายงานสั้น ๆ สำหรับ มคอ. หรือสามารถทำเป็นวิจัยแบบเต็มรูปแบบได้
3. อ่านงานวิจัยที่คนอื่นเคยทำที่คล้าย ๆ กับเรื่องที่เรากำลังเจอปัญหาอยู่ เพื่อเปิดโลกทัศน์ และรวบรวมข้อมูลความรู้ที่มีอยู่เพื่อจะนำมาปรับให้เหมาะสมกับปัญหาที่ผู้สอนสนใจ
4. เขียนโครงร่างคร่าว ๆ
5. ลงมือทำวิจัย และเขียนรายงานผล

แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำวิจัยชั้นเรียน

1. รศ.สิริรัตน์ จันทระโน

1.1 รูปแบบ/ลักษณะของวิจัยชั้นเรียน: การทำ Small group โดยใช้สื่อ VDO call

1.2 ที่มาของปัญหา

เนื่องจากในรายวิชาการพยาบาลพื้นฐานมีการสอนทฤษฎีร่วมกับการฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ LRC เพื่อเป็นการฝึกฝนก่อนฝึกปฏิบัติจริงในห้องผู้ป่วย แต่พบปัญหาว่าเมื่อฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วยจริงมีส่วนที่แตกต่างจากการฝึกในห้องปฏิบัติการ เนื่องจากการฝึกในห้องปฏิบัติการ ใช้หุ่น และเพื่อนของผู้เรียนแทนผู้ป่วยจริง และมีการสร้างเหตุการณ์จำลองในการฝึกปฏิบัติ แต่ในการฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วยจริงผู้ป่วยแต่ละคนจะมีบริบทที่ต่างกัันมีครอบครัว การรักษา แพทย์ เครื่องมือมากมายเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้ผู้เรียนอาจเกิดข้อคำถามระหว่างการฝึกปฏิบัติ เมื่อกลับมาถึงหอพักและทำงานที่อาจารย์มอบหมายแล้วเจอปัญหา จะใช้วิธีสอบถามรุ่นพี่ แต่อาจจะไม่ได้คำตอบ เพราะบริบทของผู้ป่วยอาจไม่เหมือนกัน และไม่เห็นผู้ป่วย แต่เนื่องจากอาจารย์เป็นผู้ที่อยู่ในหอผู้ป่วยกับนักเรียนดังนั้นอาจารย์อาจอธิบาย ตอบคำถาม และให้ข้อเสนอแนะได้ดีกว่า จึงนำเทคโนโลยีมาใช้กับนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสอบถามอาจารย์ได้ โดยมีการกำหนดช่วงเวลาในการสอบถาม

1.3 กระบวนการ

- ประชุมกลุ่มวิชา เพื่อวางแผนรูปแบบร่วมกัน
- ทำ small group โดยแบ่งอาจารย์กับนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย เหมือนครูประจำชั้นในกลุ่มย่อย
- อาจารย์และนักเรียนทำความเข้าใจร่วมกันในการพบกัน คือ ทุกวันในช่วงเวลา 21.00-22.00 น. หรืออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนที่มีข้อคำถามและปัญหาได้แลกเปลี่ยนพูดคุยกัน โดยใช้การ VDO call

1.4 ผลของการวิจัย/ประโยชน์

- ลดช่องว่างระหว่างอาจารย์กับนักเรียน
- ผู้เรียนมีความกล้ามากขึ้นในการสอบถามอาจารย์
- ผู้เรียนได้รับการแก้ปัญหาในการเรียนและการฝึกปฏิบัติงานทันที
- เป็นการสื่อสารแบบ 2 ways communication ระหว่างอาจารย์และนักเรียน
- เพิ่มช่องทางในการสอบถามอาจารย์ อาจารย์สามารถให้คำอธิบายเพิ่มเติมได้ ช่วยลด ความเครียดในการเรียนของผู้เรียน

การเรียนของผู้เรียน

- ผู้เรียนชอบรูปแบบการเรียนในลักษณะดังกล่าว เนื่องจากทันสมัยต่ยุคสมัย และผู้เรียนเกิดความ

รู้สึกว่ามีอาจารย์เป็นที่พึ่ง สามารถจัดสรรเวลาว่างให้พร้อมกันเพื่อมาพูดคุยร่วมกัน และผู้เรียนไม่ต้องรู้สึกว่าการตั้งใจหรือรบกวนอาจารย์ เพราะเป็นการตกลงร่วมกัน

2. ผศ.ดร.พีรณัฐ ลาเซอร์

2.1 ชื่อเรื่องงานวิจัย

- การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ (ตีพิมพ์)

- การพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มทักษะการอ่านออกเสียง (Pronunciation) รายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2557 (ไม่ได้ตีพิมพ์)

2.2 ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย

- เรื่องที่ 1 ไม่ได้วางแผนไว้ก่อนว่าจะตีพิมพ์ ดังนั้นเมื่อเขียนบทความวิจัยตามรูปแบบที่วารสารกำหนดให้จึงมีปัญหาในการเรื่องของเครื่องมือ แต่เนื่องจากเครื่องมือที่เป็นข้อสอบและแบบประเมินต่าง ๆ ได้ผ่านคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการของคณะฯ จึงถือว่าได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- บางเรื่องเป็นปัญหาและมีข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์หรือการสนทนากลุ่ม แต่ไม่สามารถเขียนในรูปแบบของวิจัยชั้นเรียนได้ จึงทำให้ไม่สามารถนำไปตีพิมพ์เป็นบทความวิจัยได้ อาจต้องปรับเป็นรูปแบบการตีพิมพ์เชิงบทความวิชาการ เช่น ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนกระบวนการพยาบาลในรายวิชา พบ.272

3. อาจารย์รัตนภรณ์ ธนศิริจิรานนท์

3.1 ชื่อเรื่องงานวิจัย: ผลของการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ต่อทักษะด้านความรู้ รายวิชา พบ.321 ของผู้เรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ต่อคะแนนทักษะด้านความรู้ รายวิชาพบ. 321 ของผู้เรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือผู้เรียนชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการพยาบาลบิดามารดา-ทารก และการผดุงครรภ์ 1 (พบ. 321) ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ตอนที่ 2 โดยวิธีจับสลากจากบัญชีรายชื่อผู้เรียน จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ และใบงานสำหรับผู้เรียน โดยเครื่องมือทั้ง 3 ส่วน มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับการพยาบาลบิดามารดา-ทารก และการผดุงครรภ์ ในส่วนของแผนกฝากครรภ์ ห้องคลอด หลังคลอด และทารกแรกเกิดภาวะปกติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติเชิงบรรยาย และสถิติทดสอบค่าที

กระบวนการ ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบประสบการณ์ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ, 2545) โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ขั้นประสบการณ์ เป็นขั้นลงมือหรือทำกิจกรรมจากสภาพจริง เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูลราคาสินค้าในตลาด การสัมภาษณ์หรือการปฏิบัติการต่าง ๆ
- ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นขั้นของการพูด-การเขียน เช่น นำข้อมูลที่ได้จากขั้นประสบการณ์มานำเสนอ ซึ่งอาจทำได้ทั้งการพูดและการเขียน อาจเขียนลงแผนภูมิหรือตาราง พร้อมนำเสนอด้วยปากเปล่า เป็นต้น
- ขั้นอภิปรายผลเป็นขั้นของการอภิปรายซักถามเพื่อความเข้าใจที่แจ่มชัดและเพื่อให้ได้แนวคิดต่อการประยุกต์ใช้ ขั้นนี้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกันในการตั้งคำถามเพื่อการอภิปรายร่วมกัน
- ขั้นสรุปพาดพิงเป็นขั้นตอนของการสรุปผลการเรียนรู้จากทั้ง 3 ขั้นข้างต้นโดยสรุปพาดพิงสู่หลักการหรือมุมมองหรือแบบแผนที่กว้างขวางขึ้น อาจร่วมกันสรุปหรือแต่ละคนสรุปก็ได้ นับเป็นการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองโดยผ่านประสบการณ์หรือการลงมือกระทำ
- ขั้นประยุกต์ใช้เป็นขั้นของการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจทำในรูปของโครงการ การทดลอง การปรับใช้กับชีวิตประจำวัน การแก้ปัญหา หรือการค้นคว้าวิจัยต่อไป ซึ่งถือเป็นการลงมือกระทำ/ปฏิบัติเป็นวงจรต่อไปได้อีกด้วย

ผลการวิจัย ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้ รายวิชา พบ.321 ของผู้เรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- ผู้เรียนชั้นปีที่ 3 กลุ่มที่มีคะแนนสอบผ่านเกณฑ์มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้ในรายวิชา พบ. 321 หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- ผู้เรียนชั้นปีที่ 3 กลุ่มที่มีคะแนนสอบไม่ผ่านเกณฑ์มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้ในรายวิชา พบ. 321 หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการจัดการเรียนแบบประสบการณ์มีผลต่อคะแนนทักษะด้านความรู้ รายวิชาพบ. 321 ของผู้เรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ซึ่งควรนำการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนร่วมกับรายวิชาฝึกปฏิบัติ การพยาบาลมารดาทารก และการผดุงครรภ์ และรายวิชาอื่น ๆ ที่มีธรรมชาติของรายวิชาใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ควรมีการศึกษาผลการคงอยู่ของความรู้ในระยะยาวของการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ต่อทักษะการฝึกปฏิบัติงานของผู้เรียนในรายวิชาฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และการผดุงครรภ์ต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอจากการวิจัย

- การศึกษาครั้งนี้มีระยะเวลาสั้นเพียง 4 สัปดาห์ สำหรับการศึกษาครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการพยาบาลในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และหลังคลอด รวมถึงทารกแรกเกิดภาวะปกติ ตามขั้นตอนของการเรียนแบบประสบการณ์
- การฝึกแบบประสบการณ์ส่วนของห้องคลอด ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับจำนวนผู้คลอดในแต่ละวัน แต่ในการดำเนินการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้พยายามดำเนินการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้รับประสบการณ์การเรียนแบบประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกันโดยการมอบหมายงานให้ดูแลผู้คลอดในระยะรอคลอดแทนหากไม่มีการคลอดในเวลานั้น หรือการจัดกรณีศึกษาเพื่อการอภิปราย ซึ่งคาดว่ากลุ่มตัวอย่างจะได้รับประสบการณ์การเรียนแบบประสบการณ์ที่ไม่แตกต่างกัน
- มีผู้ที่มีความสนใจที่จะเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้จำนวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสุ่ม แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในการควบคุมจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้มีความเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการได้รับประสบการณ์การเรียนแบบประสบการณ์ที่แท้จริงจึงไม่สามารถรับผู้เรียนที่มีความสนใจเข้าร่วมการวิจัยนี้ได้ทั้งหมด

ข้อเสนอเพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนา

- การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนแบบประสบการณ์จะสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้นหากมีระยะเวลาในการจัดกิจกรรมตามระยะเวลาของภาคการศึกษาปกติที่ไม่มีการเร่งระยะเวลาเรียนเหมือนปัจจุบันที่คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคกำหนดไว้เฉพาะ
- ผู้วิจัยควรมีการดำเนินการในการหาประสบการณ์การพยาบาลในระยะคลอดให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มให้ได้รับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในกรณีที่ไม่สามารถจัดการฝึกแบบประสบการณ์จริงกับผู้คลอดในระยะรอคลอดได้เช่น การกำหนดกรณีศึกษาขึ้นแทน หรือการศึกษาจากวิดีโอที่ค้นจำลอง เป็นต้น

- ภายหลังจากดำเนินวิจัยแล้วเสร็จผู้วิจัยควรจัดสรรหรือประยุกต์กิจกรรมการเรียนรู้แบบประสบการณ์นี้แก่ผู้เรียนที่มีความสนใจ หรือควรมีการประยุกต์ใช้การเรียนรู้แบบประสบการณ์ในการเรียนการสอนรายวิชา พบ.321 หรือในรายวิชาที่มีธรรมชาติของวิชาที่คล้ายคลึงกันต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- ควรศึกษาผลในระยะยาวของการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ต่อการขึ้นฝึกปฏิบัติงานของผู้เรียนในรายวิชาฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และการผดุงครรภ์ต่อไป

- ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และการผดุงครรภ์ เนื่องจากเนื้อหาทางทฤษฎีนั้นหากได้จัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ตรงควบคู่กันจะทำให้เกิดความเข้าใจ และสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้น

- ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ที่มีธรรมชาติของรายวิชาใกล้เคียงกัน

3.2 ชื่อเรื่องงานวิจัย: กระบวนการเรียนรู้โดยการติวโดยกลุ่มเพื่อน Peer tutoring รายวิชา พบ.321 ภาคเรียนที่ 1/2558 โดยใช้รูปแบบของการวิจัยแบบ semi-action research ที่กลุ่มผู้เรียนโดยมีเพื่อนเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกระบวนการวิจัยนี้ไม่ได้เป็นแบบเส้นตรง แต่เป็นวงจรวัฏจักรในการเรียนรู้และแก้ปัญหาในการเรียนโดยใช้กระบวนการติว

- Loop แรก เริ่มจากแกนนำประชุม ทำการตกลงรูปแบบการติว โดยเริ่มแรกทุกคนให้แนวคิดว่าจะเป็นการ กำหนดขอบเขตเนื้อหาในการอ่านให้เพื่อนกลุ่มติว โดยพิจารณาพร้อมกับ วัตถุประสงค์การเรียนรู้รายวิชาในแต่ละหัวข้อ และผู้เรียนแบ่งกลุ่มติว เป็นกลุ่มย่อย มีหัวหน้ากลุ่มติวที่รับผิดชอบโดยแกนนำ โดยวิธีการใน loop แรกเป็นแบบอ่านหนังสือร่วมกัน

- Loop 2 กลุ่มติวประเมินผลการติว การเรียนรู้ร่วมกัน ภายหลังจากสอบเก็บคะแนนครั้งที่ 1 แล้วเสร็จ หาจุดแข็ง จุดอ่อน ข้อจำกัด และทำการอภิปรายผลร่วมกัน หาข้อแก้ไขภายในกลุ่ม ทำการตกลงเพิ่มกระบวนการ คือ กำหนดขอบเขตการอ่านให้สมาชิกกลุ่มให้อ่านล่วงหน้าด้วยตนเอง และทำการนัดเพื่อนสมาชิกอีกครั้งในการติวเป็นกลุ่ม และมีการวิเคราะห์ข้อสอบย่อยท้ายบทเพิ่มเติม

- Loop 3 กลุ่มติวประเมินผลการติว การเรียนรู้ร่วมกัน ภายหลังจากสอบเก็บคะแนนครั้งที่ 2 แล้วเสร็จ หาจุดแข็ง จุดอ่อน ข้อจำกัด และทำการอภิปรายผลร่วมกัน หาข้อแก้ไขภายในกลุ่ม ทำการตกลงเพิ่มกระบวนการ คือ กำหนดขอบเขตการอ่านให้สมาชิกกลุ่มให้อ่านล่วงหน้าด้วยตนเอง จัดทำแบบฝึกหัดเก็งข้อสอบแบบอัตนัย และทำการนัดเพื่อนสมาชิกอีกครั้งในการติวเป็นกลุ่ม วิเคราะห์และเฉลยข้อสอบย่อยท้ายบท และแบบฝึกหัดอัตนัยร่วมกัน

- Loop 4 กลุ่มติวประเมินผลการติว การเรียนรู้ร่วมกันแยกเป็นกลุ่มแกนนำ กลุ่มผู้ติว และกลุ่มสมาชิกผู้เข้าติว ภายหลังจากสอบปลายภาค แล้วเสร็จ หาจุดแข็ง จุดอ่อน ข้อจำกัด และทำการอภิปรายผลร่วมกันเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย Peer tutoring ในภาพรวม โดยวัดความพึงพอใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียน

ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย

- ปัญหาที่สำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านมา คือ ระยะเวลาในการเรียน (Block rotation) ค่อนข้างสั้น คือมีเวลาเพียง 8-10 สัปดาห์ในการจัดการเรียนภาคทฤษฎี ซึ่งถือว่าเป็นข้อจำกัดในการเกิดกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดของรายวิชา

- มีการประเมินผลการเรียนทั้งหมดจำนวน 3 ครั้ง ค่อนข้างถี่และสั้น โดยแต่ละครั้งหากผู้เรียนสอบไม่ผ่านเกณฑ์จะต้องมีการจัดสอบซ่อมนอกเวลา ในทุก ๆ รายวิชา จึงทำให้กระทบกับเวลาในการทบทวนความรู้ของผู้เรียน

4. อ.กัญญาพัชญ์ จาอ้าย

4.1 ชื่อเรื่องงานวิจัย: ผลของการใช้แผนที่ความคิดในการเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพ

การวิจัยชั้นเรียนครั้งนี้กลุ่มเป้าหมายคือผู้เรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ แมคคอร์มิค ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาพฤติกรรมสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้บทที่ 3 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนบทที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทำแบบทดสอบ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนบทที่ 3 นี้ทั้งหมดจำนวน 6 ชั่วโมง

4.2 กระบวนการ

ให้ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องของแบบจำลอง แนวคิด ทฤษฎีในการสร้างเสริม สุขภาพ ได้แก่ แบบจำลองความเชื่อทางสุขภาพ ทฤษฎีสมรรถนะของตนเอง แบบจำลองการสร้างเสริมสุขภาพ แนวคิดการสร้างเสริมสร้างพลังอำนาจ ทฤษฎีระยะการเปลี่ยนแปลง การสนับสนุนทางสังคม และแนวคิดการตลาดเชิงสังคม เป็นต้น ซึ่งการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้บทที่ 3 เสร็จจากการบรรยายในช่วงชั่วโมงสุดท้าย ให้ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง โดยแบบทดสอบเป็นอัตนัย มีจำนวน 9 ข้อ คะแนนรวมทั้งหมด 42 คะแนน จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและเปรียบเทียบกัน

4.3 ผลการดำเนินการวิจัย

4.3.1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนด้วยการใช้แผนที่ความคิด ผลวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการใช้แผนที่ความคิด สูงกว่าก่อนการเรียน

4.3.2 เปรียบเทียบผลการสอบในเรื่องทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพ (บทที่ 3) กลางภาคเรียนปีการศึกษา 2556 กับปีการศึกษา 2557 พบว่ามีความแตกต่างกัน โดยผลการสอบปีก่อนผู้เรียนผ่าน 3 คน จากจำนวนผู้เรียนทั้งหมด 121 คน คิดเป็นร้อยละ 2.48 แต่ในปีการศึกษานี้ผู้เรียนผ่าน 33 คน จากจำนวนผู้เรียนทั้งหมด 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20

4.4 ประโยชน์จากการทำวิจัยเรื่องนี้

การใช้แผนที่ความคิดช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพ ได้แก่ แบบจำลองความเชื่อทางสุขภาพ ทฤษฎีสมรรถนะของตนเอง แบบจำลองการสร้างเสริมสุขภาพ แนวคิดการสร้างเสริมสร้างพลังอำนาจ ทฤษฎีระยะการเปลี่ยนแปลง การสนับสนุนทางสังคม และแนวคิด การตลาดเชิงสังคม เป็นต้น ให้แก่ผู้เรียนได้มากขึ้น ซึ่งผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้มาจัดระบบความคิด และแสดงออกมาในรูปแบบของแผนที่ความคิดของตนเอง

4.5 ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย

ผู้เรียนบ่นงานเยอะ

4.6 แนวทางแก้ไขปัญหา

ผู้สอนพยายามสรุปผลเรียนก่อนเวลาสิ้นสุดการสอนสัก 10 นาที จะได้มีเวลาให้ผู้เรียนได้ลงมือเขียนแผนที่ความคิดตนเอง

ภาคผนวก

ครั้งที่ 4 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแบ่งปันแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการผลิตบัณฑิต: รูปแบบ และผลของการนำวิจัย
ชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์แก่คณาจารย์ที่สนใจ วันที่ 19 เม.ย. 2559 เวลา 09.00-11.00 น. ณ ห้องประชุม SL108 อาคารโสม
สวัสดิ์ คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ

